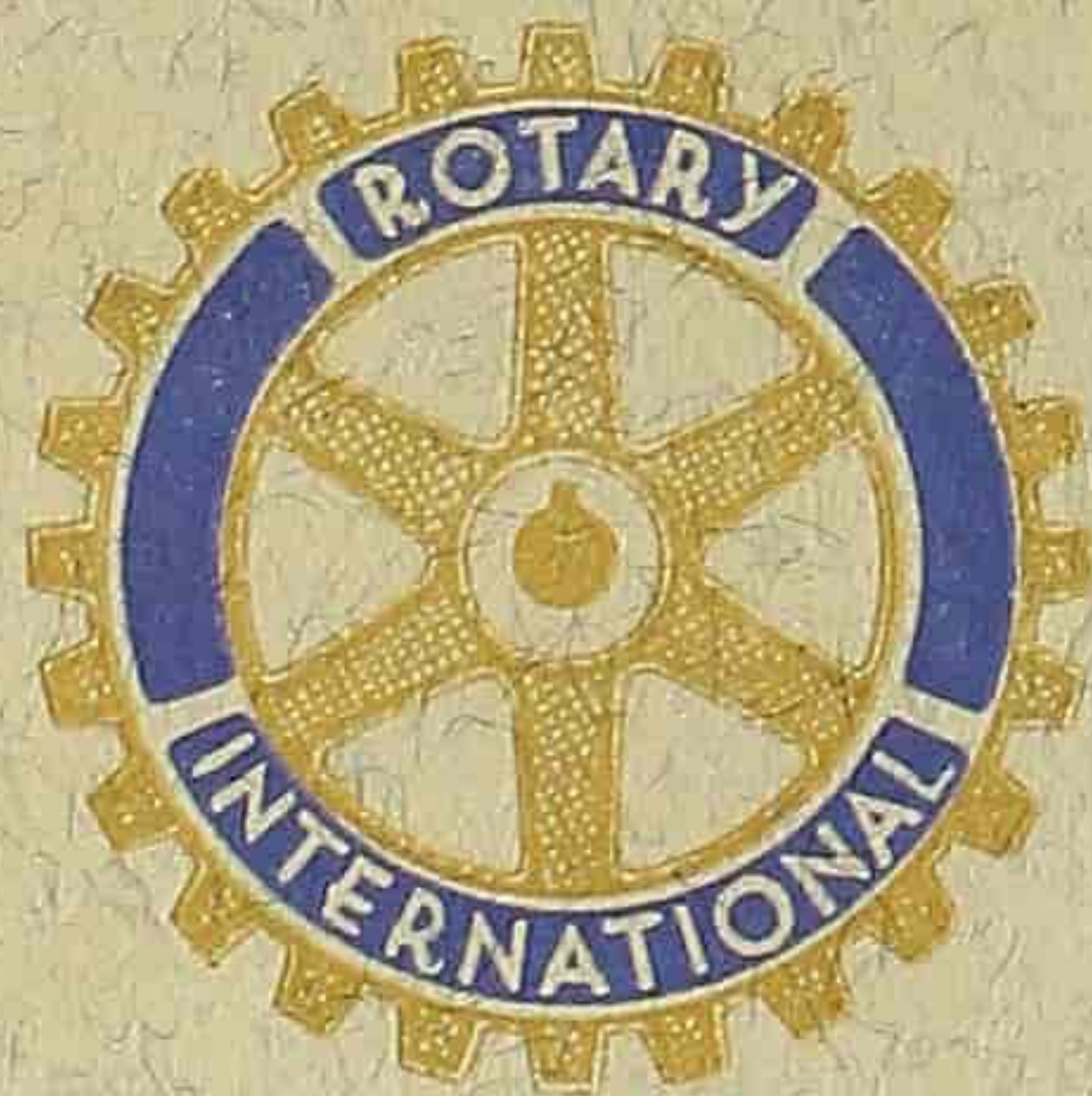


JUGO
SLO
VEN
SKI
ROTAR



LJUBLJANA 1935 MAJ



ZA KOPIJE I POVEČANJA

A G F A
FOTOGRAFSKI PAPIR

AGFA-LUPEX

PAPIR ZA AMATERE SA
VELIKIM ZAHTEVIMA

AGFA-LUPEX Chamois smedi

SPECIJALNI PAPIR SA ŽL-
VIM SMEDJECRNIM TO-
NOM SLIKE

AGFA-VERDEX PAPIR

KOJA IZRAVNO ZELENO
RAZVIJA

AGFA-BROVIRA PAPIR

ZA POVEČANJA
(4 GRADACIJE)



V S A K A
T I S K O V I N A

ki jo uporablja privatnik, obrtnik ali industri-
jec, mora ugodno vplivati s svojo lepoto.
Take tiskovine vam nudi po osnutkih lastnega

UMETNIŠKEGA GRAFIČNEGA ATELJEJA

(ing. arh. Janko Omahen, ing. arh. Domicijan Serajnik)

TOČNO IN PO ZMERNIH CENAH

DELNIŠKA TISKARNA, D.D.

V LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 16

TELEFON št. 21-32

JUGOSLOVENSKI



ROTAR

UREDNIK: DR. VILJEM KREJČI
 GUVERNER 77. DISTRIKTA / LJUBLJANA,
 WOLFOVA ULICA 5/I, TELEFON BR. 24-01

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MESECU /
 CENA 60 DIN GODIŠNJE / BROJ 5 DIN

XI. M E S E Č N O P I S M O

Draga braćo rotari!

Ljubljana, 15. maja 1935.

1.) Naša rotarska ideologija pozna dvije vrste *ekstenzije*, a ja mislim da ih ima tri vrste.

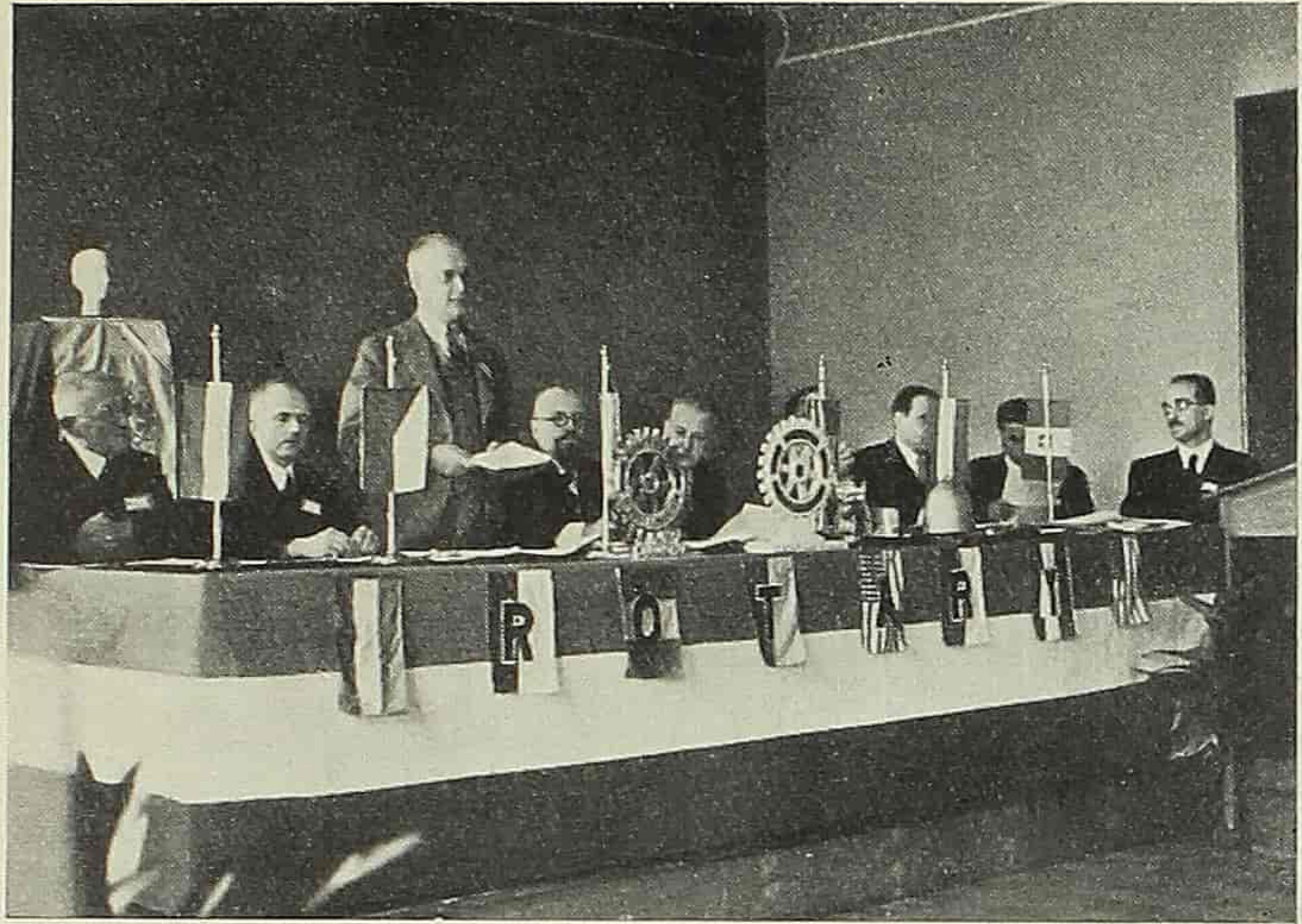
Spoljašnja ekstenzija znači nastojanje oko povećanja broja klubova u distriktu. U svakom gradu, pa i u manjim mestima mora da naša ideja zadobije svoje žarište, iz kojega treba da izlazi naša delatnost. Naša rotarska statistika nas uči da je pretežan broj Rotary klubova upravo u varošima i selima koji imaju žiteljstva ispod 10.000; najveća procentna postavka 28·6 iskazuje varošice sa 2000 do 5000 stanovnika. Takih je klubova čak 739 na broj. U našem smo distriktu dosele usredotočili svoj rad samo u većim gradovima, pa je zato otvoreno još široko polje našoj radinosti u manjim mestima. Pravedna i potrebna je izvanja ekstenzija, da ne ostane naša radinost za pojedince, za veliku našu stvar i za skupnost ograničena samo na veća mesta, dok medjutim provincija ne zna o Rotaryju ništa više nego ono što čita o našem pokretu u novinama, a to što čita čestoputa je nepotpuno i nestvarno. Ni najmanje ne dvojim da neće biti teško naći i u našim manjim mestima najmanje po 15 dobrih i poštenih muževa različenih zanimanja, koji su vredni i sposobni da s nama saradjuju.

Unutrašnja ekstenzija znači povećanje broja članova u klubovima. Kako u jednu ruku smatram pravilnim što smo vezani na uske medje otvorenih klasifikacija i što smo pri primanju novih članova oprezni, tako sam u drugu ruku uveren da je treba da povećamo broj članova u svim našim klubovima i da opstoje za to svi preduveti, netom je dosadašnje članstvo postiglo onu unutrašnju konsolidaciju i ono iskreno bratstvo i prijateljstvo, što ih smatramo kao preduslov za sretan opstanak i uspešan razvoj kluba. Svaki naš klub treba da bude prerez žiteljstva svojega kraja; to smo mi već toliko puta istakli, ali smo žalibože imali malo uspeha. Zavirimo li pako u naše klubove, vidimo koliko smo još daleko od toga načela. Opazio sam da naši klubovi pri izboru novih članova ne crpe dosta duboko, pa zato ne nalazimo na sastancima dovoljan

broj onih pretstavnika žiteljstva koje uopšte pribrajamo k srednjemu stališu. I medju obrtnicima, medju manjim trgovcima i pouzetnicima naći ćemo mnogo bistrih glava i dobrih značajeva, koji su vredni da ih uvrstimo medju svoje klupske drugove; s njima ćemo moći raširiti svoju rotarsku ideju i medju šire slojeve naroda; oni će nam pomoći da se upoznademo s radom i prilikama drugih ljudi, koristiće nam bratskim drugarstvom i prijateljstvom.

Mnoga iskustva u mom rotarskom delovanju dovela su me i do spoznanja da postoji i treće vrsti t. j. *najunutrašnjija* ekstenzija koju smatram najvažnijom, a ta je, potreba da smo pre svega mi sami sasvim prožeti rotarskim idejama i da nastojimo kako bi radom i mislima zaista postao svatko od nas pravi rotar. Nipošto ne tvrdim da je možda stalni broj naših članova, koji bi samo na papiru bili rotari i kojima ne bi bila kultura srca usmerena za našim rotarskim ciljevima i da bi zaboravili na načela na koja su pristali pristopom u naš klub, kad bi bila data prilika da apliciraju rotarsku ideju na svagdašnji život. Ali naišao sam tu i tamo na članove koji nisu u svojem radu svom dušom i srcem za našu stvar bilo radi nepotpunoga poznavanja naše ideologije, bilo usled preležernoga rada u klubovima, bilo usled osobitosti svojega značaja. Onda, kad je potreba da u svagdašnjem životu pokažemo poštovanje tuđe narodnosti, verozakona i uverenja — onda, kada treba da u svagdašnjem životu priznamo opravdanost i tuđih interesa — onda, kada je treba da se načela etike i morale bezuvetno apliciraju pri zasluživanju svakičasnijega kruha — onda, kada je treba da priznamo i svojem sučoveku egzistenčna prava, osobito u odnosima poslodavca i onoga koji se posla prima — onda, kada je treba pokazati da socijalni osećaj nije samo prazna fraza — onda, kada treba da se pokaže da ne gajimo prijateljstva radi nas samih — — onda mora da u rotarstvu svatko od nas podnese svoje krštenje vatrom, onda mora da svatko izmedju nas pokaže da nije samo član Rotary kluba, nego da je faktično rotar po svojem radu i po svojem mišljenju. U tom pravcu trebaće, kako sam potpuno uveren, učiniti još mnogo, inače ćemo bez ove najunutrašnje ekstenzije u delima i mislima biti kakono onaj farizej koji hvaljaše pred oltarom Boga, što nije onakav kako carinik pokorna duha pred vratima.

2.) *Distriktna je konferenca prošla.* Sa zadovoljstvom konstatujem da su bili na skupštini predsednika i tajnika kaošto i na distriktnoj konferenci zastupani svi klubovi našega distrikta i da su obe skupštine prošle u savršenom redu i točno po programu. Prema zaključku pretstavnika naših klubova izaćiće posebna brošura, u kojoj će biti opisan tok naših skupština i izneseni pojedini referati. Doneseni izveštaji od neprocenjive su vrednosti za našu ideologiju, a takodjer i za našu praktičnu radinost. Od jednako su velike vrednosti nova poznanstva i nova prijateljstva, sklopljena na našim sastancima. Sa mnogih strana, a takodjer i od inostranih gostova primio sam medjutim vrlo laskava priznanja o toku konference; razabirem takodjer iz izveštaja klubova, da su učesnici bili zadovoljni. Našoj je priredbi dala posebni sjaj prisutnost potpredsednika Rotary International, rotara Waltera D. Heada, koji nam je



svojim izvodima dao novih pobuda za naš rad. U koliko je bilo, uz delomice neugodno vreme, moguće, trsio se je naš R. C. Ljubljana da pretstavniku naše vrhovne uprave i ostalim našim milim gostovima učini boravak kod nas što ugodnijim i da im u kratko raspoloživo vreme raskaže sve što je interesantna bilo moguće pokazati. Naš bratski 66. českoslovački distrikt zastupao je sam guverner brat Josip Zaba, naš dobri stari prijatelj, čija nas je prisutnost vrlo razveselila. Gotovo nismo mogli verovati poruci časnoga komisijonara, rotara inž. Gerbela, da će i on doći na naše saborovanje. Kako smo mu se naradovali i kako bi ga bili rada pridržali dugo vremena u našoj sredini, toga — kako se je izvolio sam nazvati — „gospapana“ našega distrikta! Toliko ugodnih uspomena veže naš klub s njime u tesno i čvrsto prijateljstvo, ta on je inaugurirao gotovo sve prve klubove našega distrikta. Činjenicu, da su nam susedni madjarski klubovi poslali na našu distriktnu konferencu dva svoja odlična pretstavnika, rotara Fleischela iz Budapeste i rotara Szekelyja iz Szegeda, smatram za najugodniji pojav lepoga rotarskoga razvoja odnosa madjarskih i jugoslovenskih rotara. Ustanovljenjem zajedničkoga komiteja bili su učinjeni prvi koraci k dobrome sporazumu. Iskrenost, dobru volju i uistinu plemenite svoje namere pokazali su pako naši madjarski prijatelji svojom prisutnošću na našoj distriktnoj konferenci. Nada sve visoko cenim taj dokaz rotarskoga uverenja i rotarske spremnosti za saradjivanje. Naša im je duboka i srdačna zahvalnost od naše strane upravo tako osigurana kao što je i naša neprekidna pripravnost za svrsishodno i zadovoljivo saradjivanje. Iskrena želja sviju nas je da bi se još mnogoputa našli na zajedničkim stazama u najlepšem raspoloženju i srdačnom prijateljstvu. Iz susednoga 73. distrikta došao je na našu distriktnu konferencu naš dragi prijatelj rotar prof. Lange iz Villacha. Upotrebio je svaku priliku da nam dokaže kakav treba da bude rad Rotary klubova izmedju susednih naroda. Koliko nam je puta otkrio svoje srce i pokazao toliko plemenitoga značaja, toliko dobre volje i toliko iskrene prijateljske



ljubavi i topline! Svaki put nam je njegova prisutnost donesla novih pobuda za radinost u pravcu šestoga našega cilja. Njemu i svim našim dragim gostovima ponovno se iskreno zahvaljujem za krasne, pravim rotarskim duhom prožete nagovore i pozdrave. I Vama, draga braćo iz našega distrikta, srdačna i iskrena zahvala za Vaše saradjivanje. Nekoji su klubovi bili zastupani unatoč velike odaljenosti i to u tako lepom broju pa im zato dugujem posebno priznanje. Trofeju za najbolje učestvovanje na distriktnoj konferenci, obzirom na odaljenost, odneo je naš R. C. Skoplje, kojemu se još posebice zahvaljujem i zato što je sa sobom doveo zastupnika našega prospektivnoga kluba u Leskovcu, koji će se u kratko vreme inauguirati. Da će trofeju za najbolju prosečnu frekvencu odneti naš R. C. Vukovar, to smo već unapred znali. — Konačno moram da se baš od srca zahvalim našem R. C. Ljubljana za toliko požrtvovnoga rada i truda njegovih članova za priredbu. Svatko od saradnika bejaše na svom mestu. Učinili ste toliko potrebnoga i korisnoga, a upravo tako i lepoga rada, na čemu Vam srdačna hvala!

3.) *Naš budući guverner, brat dr. Viktor Ružić*, koji je bio na našoj distriktnoj konferenci izabran za gubernora nominee, otputovaće u kratko u Ameriku, u Mexico City, na konvenciju Rotary International. Time da se primio guvernerske funkcije i da putuje u Ameriku doprinaša našem distriktu veliku žrtvu i zato mu svi jugoslovenski rotari već danas izričemo svoju iskrenu zahvalu i uveramo ga da ćemo mu biti iskreno odani. Želimo mu sve zadovoljstvo na dugom putu i sretan povratak. Pozvao sam sve klubove da smesta pošalju svoje punomoći bratu dr. Ružiću i nadam se da su to takodjer i učinili. Sretan put, brate Ružiću, i do vesela vidova!

4.) *Brat Zaba, governor 66. distrikta* pozvao je upravo srdačno sve članove našega distrikta, da na putovanju po Českoslovačkoj posete tamošnje klubove. Českoslovačka država silno je bogata prirodnim krasotama i otkriva putniku toliko interesantnih zanimivosti, a bolesnicima pako toliko lekovitih

vrelaca, da nema toga koji ne bi imao užitka i koristi od svoga putovanja po Českoslovačkoj. Nije potreba da pojedince navadjam sva lečilišta i letovišta, kojih imaju naša severna braća u izobilju, jer je glas o njima pukao širom sveta. No na jedno Vas upozorujem: Ne propustite zaboga da ujedno ne posetite klubove onih gradova gde ćete se nalaziti, ili da bar posetite rotarska stolna društva koja su naši českoslovački klubovi priredili.

5.) *Distriktne konference drugih evropskih distrikta* držaće se: 10 do 12 maja Moravska Ostrava, 66 distrikt; 10 do 12 maja Wiesbaden, 73 distrikt; 17 do 18 maja Gefle, Švedska, 78 distrikt; 18 do 19 maja Montreux-Vevey, Švica, 54 distrikt; 24 do 25 maja Svendborg, Danska, 75 distrikt; 27 do 28 maja St. Malo, Francuska, 49 distrikt; 2. juna Brusel, Belgija, 61 distrikt; 14 do 15. juna Fredrikstadt, Norveška, 67 distrikt. Žalibože neće biti moguće kod svih tih konferencija učestvovanje iz našega distrikta. Rotary International morao bi zastupati na distriktnoj konferenciji u Moravskoj Ostravi guverner 46 distrikta, rotar general Piccione, ali taman sada doznao sam da je obolio. Naša vrhovna uprava zamolila je našega pastguvernera i direktora brata dr. Stojadinovića, da ju reprezentira. Budući da je i njemu kao ministru financija nemoguće da otputuje u Moravsku Ostravu, zastupaće Rotary International pastprezident R. C. Zagreba, brat inž. Radovan Alaupović, a naš će distrikt zastupati na konferenciji u Moravskoj Ostravi brat Pavle Ostović.

6.) *Official Directory* izaći će početkom nove poslovne godine. Naš je sekretarijat rasposlao svim klubovima evidenčne formulare, koje treba da klubovi što pre ispune i povrate evropskome sekretarijatu —, a bezuvetno svi do najkašnje 1. juna 1935, da ne bude radi pojedinih klubova nepotrebnoga zakašnjenja.

7.) *Stalna stolna društva* neka ustanove naši klubovi u letovištima i lečilištima, da tako omogućće nadošlim rotarskim gostovima prijazno rotarsko društvo. Klubovi, koji su ustanovili takova stalna rotarska stolna društva (Round table), neka mi to prvom poštom jave.

8.) Na pozdravni telegram, što smo ga odposlali sa distriktne konference Njegovomu Veličanstvu Kralju, primio sam sledeći odgovor:

„Beograd, 3. maja 1935. godine.

Gospodine,

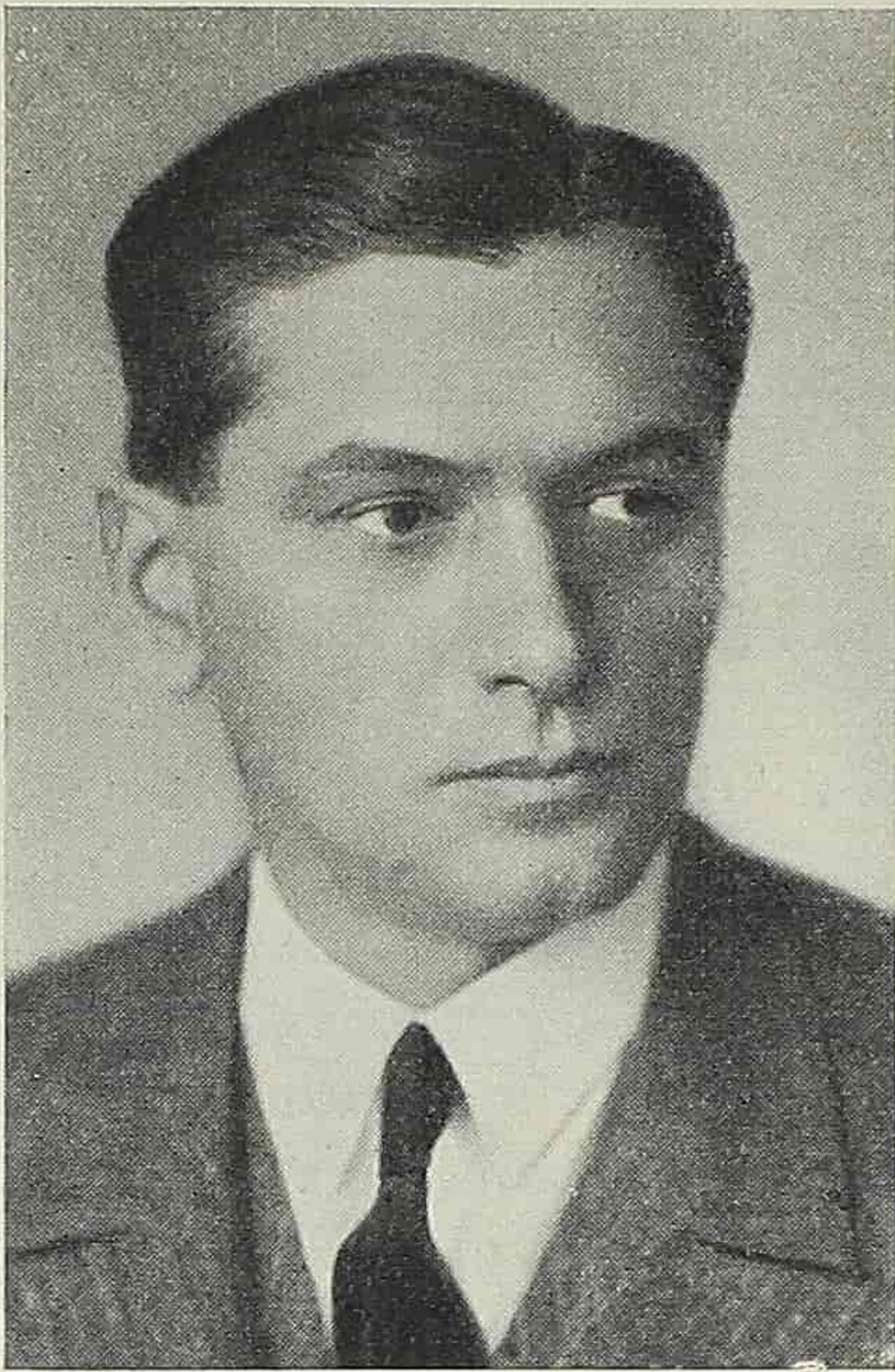
Po nalogu Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza-Namesnika čast mi je izjaviti zahvalnost na izrazima odanosti i vernosti podnesenim Njegovomu Veličanstvu Kralju u ime stranih i jugoslovenskih rotara sabranih na trećoj distriktnoj konferenciji u Ljubljani.

Ministar Dvora
Milan Antić.“

9.) *Najbolju frekvencu* iskazuje u mesecu aprilu naš R. C. Vukovar sa 95 %. Iskreno mu čestitam — košnicu je zaista zaslužio.

Srdačne bratske pozdrave šalje Vam Vaš vazda odani

Dr. Viljem Krejči, governor 77. distrikta R. I.



Dr. Viktor Ružić

D R A G A B R A Ć O!

Stojim pred dugim putem na Konvenciju R. I. koja se održaje u Mehiku 17.—21. juna i kako se vraćam u domovinu tek sredinom mjeseca jula, a 1. jula imadem da preuzmem častnu, no tešku i odgovornu dužnost guvernera našeg distrikta, to neću doći u prigodu, da se javim braći kod nastupa moje službe.

Stoga sam slobodan, da upravim par riječi na Vas, draga braćo, već sada u vezi sa našim dosadanjim radom i onim koji nas čeka u rotarskoj godini 1935/36, a u kojem radu imadem prama Vašoj želji, izraženoj na distriktnoj konferenci, biti ja spona.

Rotarstvo je kod nas relativno mlado, pa ne smijemo zatvoriti oči pred činjenicom, da svaki novi pokret, dok se uputi, imade da prebrodi izvjesne teškoće u na-

činu svoga rada i sastavu svojih saradnika s jedne strane, a sa druge strane treba da prebrodi nepovjerenje kojim se u javnosti prihvaća.

Te teškoće su u nas danas u glavnom prebrodjene hvala osnovnim pogledima rotarstva, kao i radu Vašem i naših dosadanjih guvernera.

Mi smo stvorili iskreno drugarstvo medju nama. Nedeljni sastanci naši daju nam pobude i odmora, a godišnje konference dobru prigodu, da se u ličnom kontaktu sa Rotarima drugih klubova sprijateljimo.

Nedeljni sastanci naši moraju nam postati potrebom našeg dnevnog života, rotarska braća iskreni prijatelji i onaj koji se u njihovoj sredini ne osjeća dobro, ne može biti rotar. Mi možemo žaliti, što ne vidimo ljude, koje smatramo vrijednima u svojoj sredini, no ne možemo biti zadovoljni, da imademo u klubu drugova, kojima je članstvo teret, ili ih bilo koji drugi razlozi, osim onih koji leže u biti rotarstva, zadržavaju u klubu.

Kada se klubovi sastoje samo iz vrijednih ljudi a koji čute zadovoljstvo, što mogu biti članom naših klubova, tek onda mogu dobro funkcionisati.

Pobude što ih dobivamo u našoj prijateljskoj i drugarskoj vezi presadjujemo sa naših sastanaka u naš rad. Kod toga ne poznajemo medjusobno pomaganje rotara, već jedino pomaganje svake djelatnosti, koja može svome bližnjemu i ljudskom društvu kao cjelini da koristi.

Da spomenem samo neke teme kojima su se naši klubovi pozabavili, n. pr. aktuelni ekonomski problemi, potreba društva protiv prosjačenja, stvaranje mjesnog muzeja, zbrinjavanje djece itd. i vidimo doskora, da se u odnosnom gradu stvorio muzej, ostvarile karitativne institucije itd.

Ako samo te vidljive rezultate našeg rada pogledamo, rada koji je bio otvoren i bez ikakvih pretenzija na priznanje i slavu, možemo biti zadovoljni.

Kod toga poštivali smo vazda uvjerenje i vjeru svakog.

Naš rad je bio nacionalan, jer smo kao sinovi ove zemlje tim radom koristili našem narodu i cijenili naše narodne vrednote.

Naš rad nije mogao doći u suprotnost sa vjerskim principima, jer imade u sebi etičke baze. To se općenito danas rotarima priznaje, a čini to i katolička štampa (koja nije tako vazda o nama sudila) kada kaže: „Rotari ne traže kakve nejasne nauke novoga ćudoredja, namjesto utvrdjenih religioznih ideala i priznatih etičkih zahtjeva. Rotar se ne protivi religijskom mišljenju, nego mu je zadaća, da dalje gradi na njegovoj osnovi.“

Možemo zato mirne duše kazati, načinom i vrijednošću našeg rada svladano je i ono nepovjerenje, kojim je naš pokret u izvjesnom djelu naše javnosti prihvaćen, a članstvo naše je danas rotarskim idealima iskreno i jako povezano.

U tako uredjenom i sredjenom stanju imadem da preuzmem 1. jula vodstvo našeg distrikta.

Svaki od dosadanjih guvernera unio je u smjernice rada naših klubova izvjesnu ličnu notu. Što su bivši guverneri dali, kazao nam je naš današnji guverner dr. Krejči, što nam je on dao čutili smo iz svake njegove riječi, koja je odisala uzvišenim idealizmom, plemenitošću i dubokim shvaćanjem prava i dužnosti čovjeka.

Naš brat Vasa Isajlović u duhovitom pozdravu novom guverneru, kazao je lani, da smo imali do sada guvernera „asketu“ — brata Markovića, „svjetskog čovjeka“ — brata Dra. Stojadinovića, sada „poetu“ — brata Dra. Krejčija. Brat Krejči tvrdi, da dobivamo sada „divljaka“* (nadam se, da mi je taj epitet dao samo po mom kratkom parlamentarnom djelovanju).

Kao „divljaku“ nećete zamjeriti, ako ispoljim u mom radu ona moja primarna čuvstva, ljubav za djecu i ljubav za moj rodni kraj i moje more. Pa Vas stoga molim, draga braćo, da u budućoj rotarskoj godini posvetimo naročitu brigu siromašnoj gradskoj djeci, koja su toliko potrebna pomoći, i naročitu pažnju potrebama našeg plavog Jadrana i propagiranju njegovom.

Mi ćemo se buduće godine sastati na njem u ponosnom i drevnom Dubrovniku na distriktnu konferencu; dodjimo tamo sa punom svješću o vrijednosti mora za naš narod, sa svješću pomorskog naroda.

S u š a k 6. maja 1935.

Dr. Viktor Ružić.

* Zapravo Te je brat guverner Krejči nazvao „pirata“ a ne „divljaka“, a to samo radi poznate mu Tvoje velike ljubavi do sinjega mora i, naravno, iz iskrenoga bratskoga prijateljstva, moj dragi brate Ružiću! Zastalno nije želio da bi Ti ime „pirat“ ostalo, a još manje ime „divljak“, nego ćemo radije narednom prilikom pitati za savet brata Vasu Isajlovića, stručnjaka u takvim pitanjima, da za Te nadje bolji epiteton. — Harun al Rašid.



U V E N E C I J U !

Treća regionalna konferencija za Evropu, Afriku i Malu Aziju držaće se 16, 17 i 18 septembra 1935 u Veneciji, Italija. Rotary klub Venecija, organizacioni odbor, kao što i različiti pododbori čine sve moguće da bude konferencija što interesantnijom.

Venecija, grad umetnosti i snova, Meka sviju poklonika ljubavi i lepote, pripravlja se kako bi Vas što srdačnije primila i pokazala Vam svoje znamenitosti i slikovitost te čudnovati razvoj svojih novih gradskih delova. Venecija broji sada 270.000 stanovnika i druga je najznamenitija luka Italije. Na rubu laguna razvio se veliki, moderni industrijski grad, koji je spojen sa starim glavnim gradom duždeva više kilometara dugim mostom za avtomobile i pešake. Naši gostitelji pokazaće nam moderne zgrade i upoznati nas s manjim otocima lagune, s elegantnim životom na Lidu i s umetnim bogatstvom, kome se od vekova divi sav svet. Za vreme konference biće još otvorena izložba Tizianovih dela. Ova izložba sadržaje otprilike 200 glavnih dela ovoga velikoga slikara. Grad Venecija sabrao je ove slike iz svih talijanskih i inozemskih galerija umetnosti i izložio ih u divnoj palati Pesara. U isto vreme biće na Lidu internacionalna Golf konkurenca i VII. internacionalna utrka motornih čamaca. Na njoj će učestvovati najznamenitiji američanski, francuski i engleski piloti.

Konferenca će biti otvorena u duždevoj palati. Ostale sednice držaće se u La Fenice pozorištu. Ovo je pozorište, jedno od najpoznatijih u Italiji, divno delo arhitekture iz 18 veka.

Opšti program složen je ovako:

Nedelja, 15 septembra:

od 10.00^h do 18.00^h — izdavanje karata za konferenciju;

u 21.00^h — Rotary klub Venecija prima gostove.

Ponedeljak, 16 septembra:

u 10.00^h — otvoritvena sednica;

u 11.30^h — poseta duždeve palate;

u 13.15^h — ručak u grupama u glavnim hotelima Venecije. — Ogledavanje grada;

od 16.00^h do 18.00^h — glavna sednica u La Fenice pozorištu;

u 22.00^h — primanje sa strane gratskih oblasti.

Utorak, 17 septembra:

od 10.00^h do 12.00^h — glavna sednica;

od 14.00^h do 19.00^h — sastanci u grupama i grupama po zvanju u vezi sa sletima. — Za dame sleti na ostrva gde su izložbe stakla i čipaka.

u 20.30^h — banket u Excelsior Palace Hotel (Lido);

u 22.00^h — ples i svečanosti vatrometima i rasvetom Lida.

Sreda, 18 septembra:

od 10.00^h do 12.00^h — zaključna sednica;

od 14.00^h do 19.00^h — plovidba svih rotara oko slikovitih laguna; na ladjama čaj;

u 21.30^h — umetna venecijanska večer.

Četvrtak, 19 septembra:

Rotary sleti: a) Padova, Vicenza; b) Verona i jezero Garda; c) Trst; d) Dolomiti. — Uveće odlazak na putovanja, kako ih je organizovao odbor.

Upisnina iznaša Lira 75.— za sve gore navedene priredbe osim: a) ručak 16 septembra, koji stoji Lira 25.— (uračunano vino i podvorba); b) banket i ples 17 septembra u Excelsior Hotelu (Lido) Lira 50.— (uračunano vino i podvorba); c) sletovi 19 septembra sa Rotary klubovima Verona, Vicenza i Trst (uz reducirane cene). Sleti u Padovu, Vicenzu, Veronu i Trst daće rotarima mogućnost da posete ove znamenite gradove i da se nadive njihovim lepotama i krasnoj okolini. Od posebnog interesa biće vožnja na Dolomite.

✱

A B C S O D O B N E G A D E N A R J A

(Nastavak.)

Kako se da to ozdraviti?

Švedska je pokazala pot in gospod Roosevelt je, v većjem obsegu, krenil po njej. Švedska je dejansko odpravila inflacijo in deflacijo. To je, ona je tako regulirala cirkulacijo svojega obtočnega sredstva (vključno čekovne depozite),

da vzdržuje nivo domačih cen blaga čim konstantnejši — večinoma z enim samim odstotkom, največ pa z dvema odstotkoma razlike v vsem času od septembra 1931. do zadnjih vesti.

Švedska je torej najboljši odgovor vsem onim, ki pravijo: „To je nemogoče.“ Toda če dokažeš s primerom Švedske, da je mogoče, ti pravijo defetisti: „Mogoče je že, ampak nevarno je“, in skušajo to dokazati s tem, da prikazujejo nevšečnosti zbog krize, ki še vedno niso izginile iz Švedske, kakor da bi le-te bile nastale šele po septembru 1931. Pri vsem tem pa je poročilo Zveze narodov o Švedski nedavno povedalo, da je Švedska bolj napredovala na poti k ozdravitvi kakor katerakoli druga država v Evropi.

Po mojem mnenju bi bila Švedska še bolj napredovala na tej poti, če bi bila pred njegovo stabilizacijo svoj nivo cen dvignila (z reflacijo denarja) v taki meri, da bi popravila škodo, ki so jo švedski dolžniki poprej utrpeli zaradi nedavne inflacije. Težave dolžnikov so bistvo krize. Gospod Hoover je zaradi tega skušal dvigniti ameriški nivo cen; in gospod Roosevelt je pod ugodnejšimi okoliščinami uspešneje korakal po tej poti, oznajujoč stabilizacijo kot svoj cilj.

Kako se pa lahko vpliva na nivo cen, t. j. kako se ga lahko dvigne, in kako se ga stabilizira?

Predvsem opazujmo cirkulacijo bančnih čekov v Združenih državah. Njih znesek je v danem trenutku v glavnem določen po znesku posojil onih bank, ki pod našim sistemom goje posojanje občinstvu (imenujmo jih „včlanjene banke“), in ta znesek je določen po obrestni meri, ki jo računajo te banke in ki se na drugi strani deloma ravna po reeskontni obrestni meri, ki jo centralne banke računajo včlanjenim bankam, deloma pa po rezervah, ki jih imajo včlanjene banke v varstvu pri centralnih bankah — kajti zakon prepoveduje, da bi posojila prekoračila neki gotovi mnogokratnik teh rezerv. Centralne banke (zlasti 12 rezervnih bank Federalnega rezervnega sistema) lahko zvišajo ali znižajo rezerve včlanjenih bank s tem, da prodajo ali kupijo na prostem trgu kritja včlanjenih bank. N. pr. če rezervna banka *kupi* od včlanjenih bank, potem kupnina zviša blagajniško stanje v korist včlanjenih bank, in ta gotovina navadno služi kot rezerva včlanjenih bank.

Splošno je znano, da so centralne banke te svoje instrumente: reeskontno obrestno mero in tako zvane „operacije na prostem trgu“ pogosto uporabljale z izrečnim namenom, da spremene cirkulacijo čekov; toda utrditev nivoja cen ni nikdar tvorila izrečnega namena teh regulacij čekovnega obtoka. Pokojni Benjamin Strong je kot guverner newyorške Federalne rezervne banke usmeril svoj veliki vpliv deloma v korist take ureditve nivoja cen; drugi bančniki, ki so še jasneje zagovarjali stabilizacijo nivoja cen kot najvažnejšega cilja centralnega bankarstva, so: Rooth na Švedskem in v Ameriki George L. Leblanc in Frank A. Vanderlip.

Preden preidemo na kovinski denar, se moramo vprašati, kako je z deviznimi tečaji.

Pa tudi v interesu mednarodne trgovine je bolje, da si vsak narod na ta način zavaruje solvenco svojih lastnih državljanov. To je poudarila Kanadska kraljevska banka. Švedska je v veliki meri odvisna od mednarodne trgovine, pa vendar vzdržuje stabilen domači nivo cen življenjskih potrebščin.

Želeti je, da tudi devize ostanejo stabilne; in če bi vse države utrdile svoje nivoje cen, bi mednarodni devizni tečaji postali avtomatsko stabilni. Toda če moramo izbirati med stabilnim domačim nivojem cen in tako zvanim stabilnim mednarodnim tečajem (kar pomenja, da gre nivo cen kvišku in navzdol sočasno z nivoji cen drugih držav), bomo morali vsekakor dati prednost stabilnemu domačemu nivoju cen; kajti stabilen domač nivo cen bi bil osnovni branik proti vsem domačim konjunkturam, depresijam in krizam.

(Nastavak u narednom broju.)

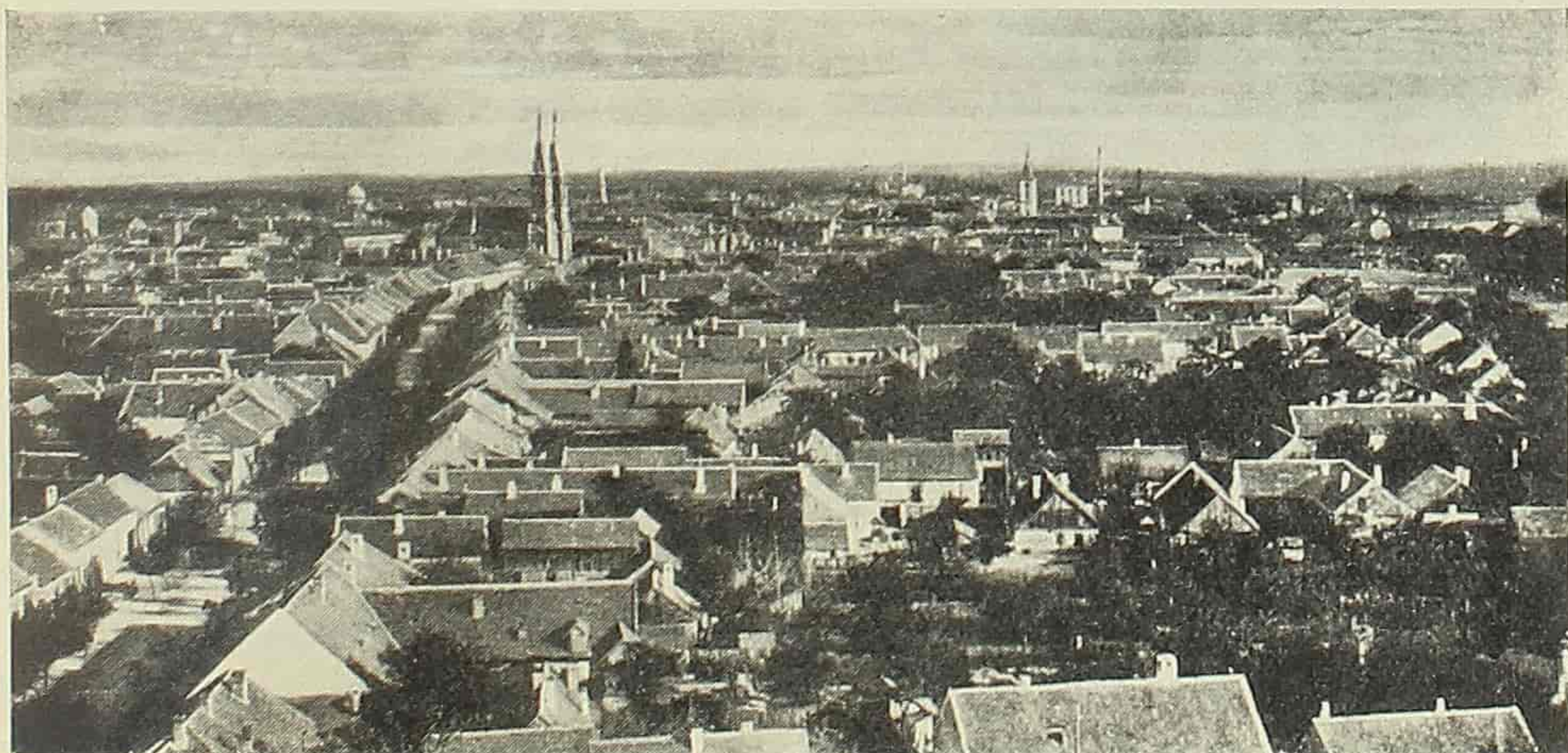
✱

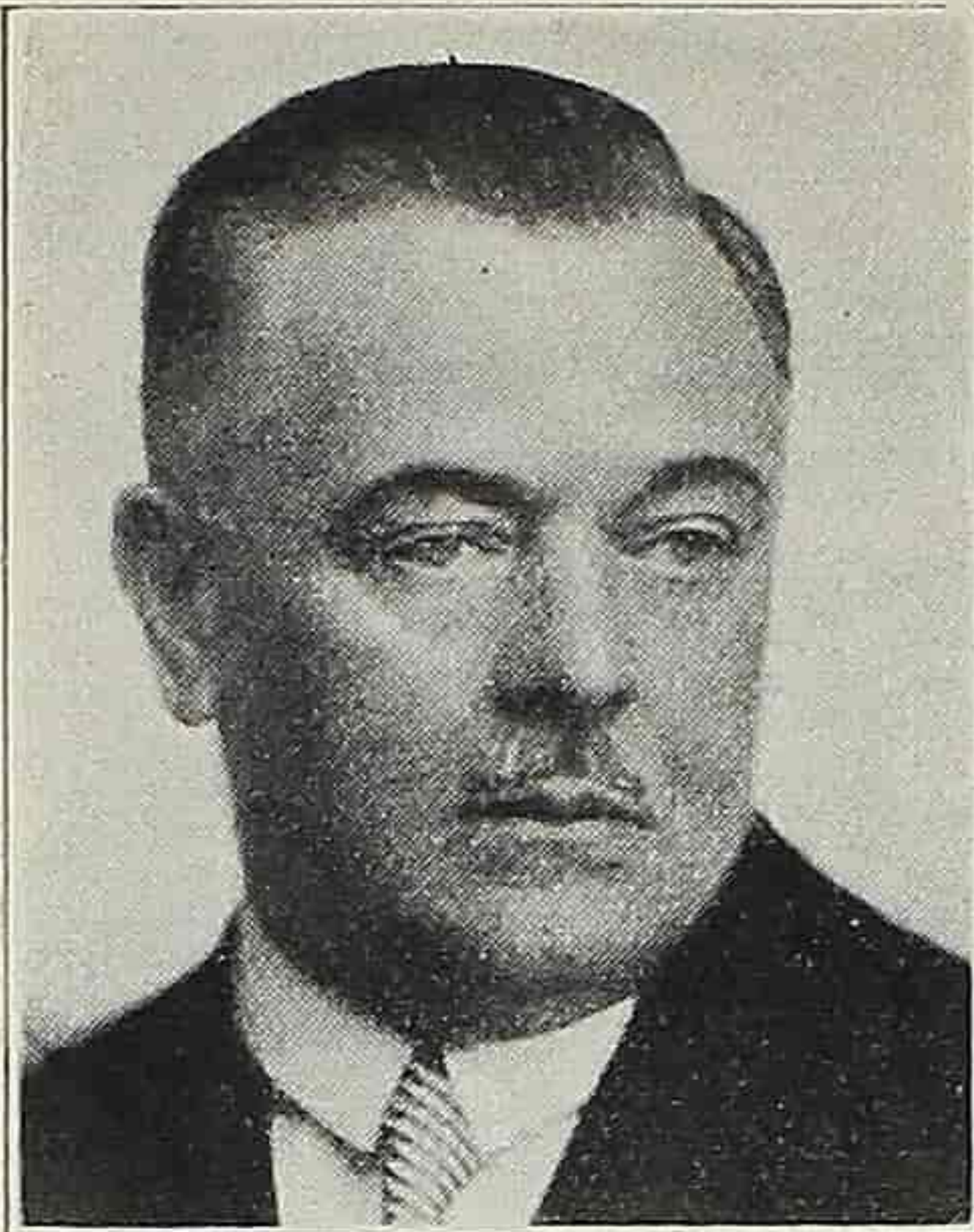
ISTORIJA ROTARSTVA U JUGOSLAVIJI

XI. OSNIVANJE KLUBA U PANČEVU.

Ideju za osnivanje Rotary Cluba u gradu Pančevu dao je neumorni apostol rotarstva u Jugoslaviji brat Dr. Voja Kujundžić, lekar iz Beograda i jedan od potpredsednika Rotary Cluba u Beogradu.

Još godine 1929. pismom od 3. septembra obratio se brat Dr. Kujundžić na pančevačkog lekara Dr. Stevu Smederevca i šalje mu knjizicu: „Šta je to Rotary Club“, da bi ga upoznao sa osnovnim principima rotarstva. Posle duže pauze, 18. marta 1930 javlja Dr. Smederevcu da mu nije mogao pre pisati, nego što je raščistio pitanje: Može li se u Pančevu osnovati Rotary Club, kada je Pančevo administrativnom podelom zemlje na banovine, postalo deo Beograda, jer je po pravilima R. I., ne moguće imati dva kluba u jednoj varoši, ako ta varoš ne premaša bar jedan milijun stanovnika. Kako je dato razjašnjenje, da je grad Pančevo, i ako spada u sastav područja Uprave grada Beograda, samostalna opština, sa svojim samostalnim uredjenjem i upravom, to je odlučeno bilo, da se nastavi dalje rad oko osnivanja Rotary Cluba u Pan-

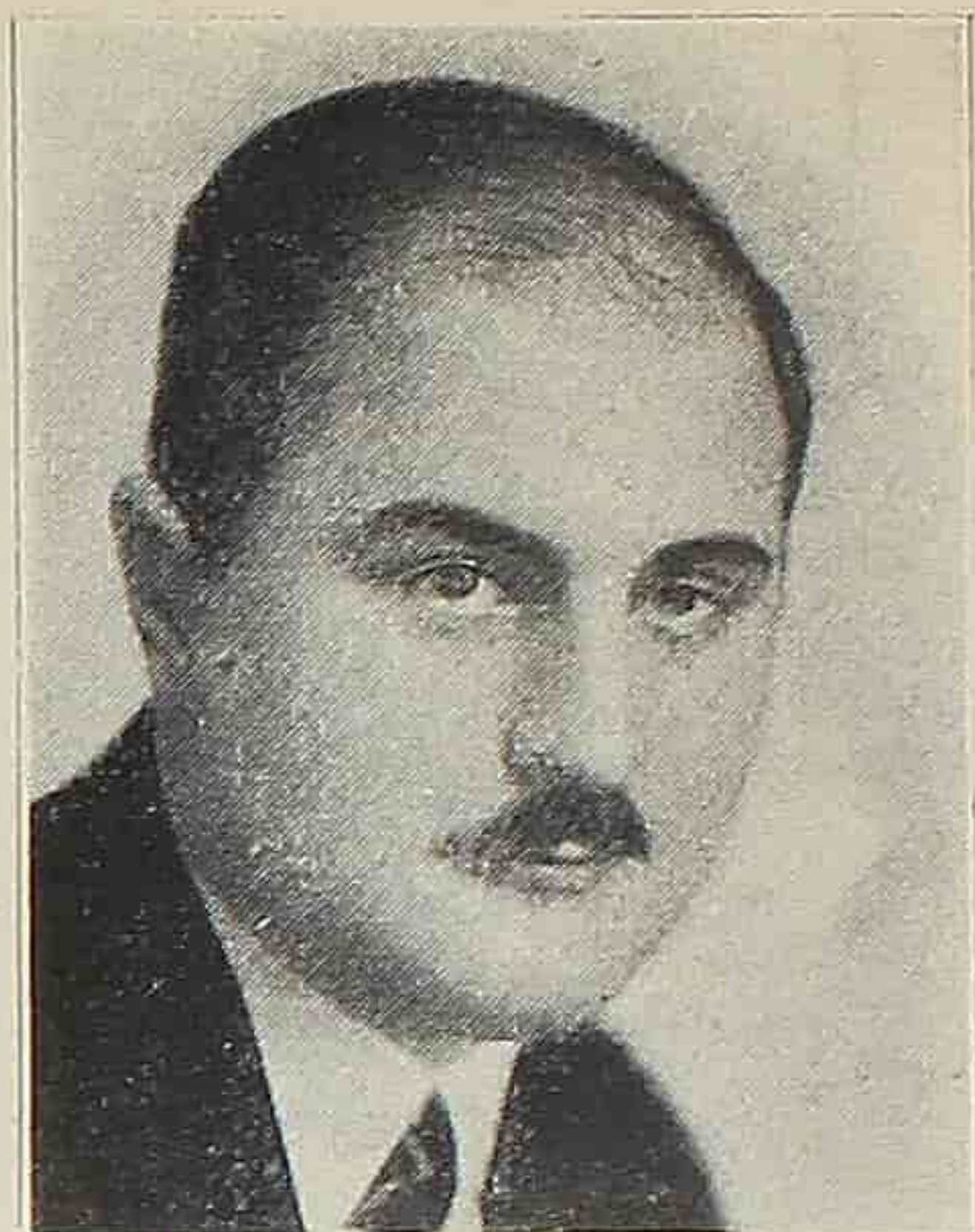




Sad. predsednik
Jefta Spaić



Prvi predsednik
Vasa J. Isajlović



Sad. tajnik
dr. Pavković-Bugarški

čevu. U tome svome pismu brat Dr. Kujundžić razjašnjava značaj R. C. za našu zemlju, za pojedine članove, te preporučuje, da se R. C. stvori. Preporučuje mu, da pored jednoga pretstavnika pivare uzme u kombinaciju Vasu Isajlovića, gradskog načelnika.

Dr. Smederevac, upoznavši sa idejom rotarijanstva Vasu Isajlovića, posavetovao se s njim o tome, koga da posveti u tu stvar i složili su se, da za prvo vreme uzmu u kombinaciju sada već našu braću rotare: Hermana Gramberga, Dr. Glišu Stojšića, Vilima Darvaša i Vilima Weissa.

Ova šestorica designiranih članova budućega R. C. održala su nekoliko sastanaka, na kojima se, oprezno i bez žurbe savetovalo i pretresalo o svemu, a naročito o tome koga treba pozvati u članstvo kao osnivače R. C.

Tek početkom 1931. god. stvar je bila već u toliko sazrela da se je moglo ozbiljno pristupiti ostvarenju ove naše želje. No pored svega toga, što je seme bilo posejano na plodno tlo, ne bi bilo tako brzo došlo do ploda, da brat Dr. Kujundžić nije neprekidno, za sve vreme našega premišljanja svakom danom prilikom, i pismeno i usmeno, potstrekavao nas, bodrio, hrabrio, pa i prekoravao da smo najzad bili moralno obvezani, da otkupimo reč, datu tom divnom čoveku i rotaru.

Odlučan je momenat bio za osnivanje R. C. lični susret i dodir nekih naših članova sa braćom iz Beograda, bratom Acom Dinićem, bratom Stevom Koenom i bratom Dr. Vojom Kujundžićem. Posle ovoga sastanka, održanog u Pančevu, na kojemu je bilo govora o Rotary Clubu, osnivanje kluba u Pančevu bila je već svršena stvar i trebalo je još samo čekati da se obave, za ovaj slučaj potrebne formalnosti.

Klub se privremeno konstituisao 24. aprila 1931. god. sa 21 članom i to: 1.) Bahman Marija, vlasnik cigljane, 2.) Mr. Branković Ivan, drogerista, 3.) Weiss Viljem, direktor banke, 4.) Weiss Hugo, gradjevinar, 5.) Witmann Ludvig, mlinar, 6.) ing. Vučić Petar, direktor vodne zadruge, 7.) Gramberg Herman, industrijalac-pivar, 8.) Grpj Jovan, trgovac kožom, 9.) Deutsch Josip, vlasnik brodova, 10.) Darvaš Viljem, profesor trg. škole, 11.) Isailović Vasa, gradski načelnik, 12.) Dr. Koča Miloje, pretstojnik gradske policije, 13.) Ing. Predić Radivoj, arhitekt, 14.) Ring Oto, bušilac bunara, 15.) Ristić

Svetozar, trgovac kolonijalnom robom, 16.) Spaić Jefta, trgovački agent, 17.) Stefanović Branko, trgovac manufakturnom robom, 18.) Mr. Srdanović Dejan, apotekar, 19.) Dr. Stojšić Gliša, advokat, 20.) Haiser Robert, vinogradar, 21.) Herbih Josip, direktor državne svilare.

Dolazi sada do međusobnoga posećivanja kluba. Članovi iz Pančeva idu po grupama u Beograd, a iz Beograda dolaze u Pančevo.

Nastaju međusobna upoznavanja i zbližavanja dok nije došlo do odluke, da se definitivno pristupi osnivanju R. C. u Pančevu, te 8. maja 1931. god. dolaze braća rotari iz Beograda, njih 16, u Pančevo, gde se posle obavljene zajedničke bratske večere pristupa izvršenju propisanih formalnosti za uvođenje u članstvo.

Tako je konačno ispunjena davnašnja želja sviju rotara u Pančevu, da budu uvedeni u međunarodnu zajednicu R. I. i datum 8. maj 1931. god. ima se smatrati danom kada je u gradu Pančevu uz pomoć bratskog R. C. iz Beograda, kojemu dugujemo naročitu zahvalnost na tome, zvanično osnovan Rotary Club.

Privremena Uprava izabrata je na sastanku dne 24. aprila 1931. god. na čelu sa predsednikom bratom Vasom Isailovićem, gradskim načelnikom.

3. juna 1931. g. obavio je svečanu inauguraciju kluba rotar ing. M. Gerbel.

Predaja chartera obavljena je 17. oktobra 1931. god. u Sarajevu. Klub je primljen u sklop R. I. sa rednim brojem 3462.

Ovo je ukratko istorija osnivanja Rotary Cluba u Pančevu.

Vasa J. Isailović.



Naš najmladji R. C. u Karlovcu slavio je 11 maja 1935 svoju charter-proslavu. Evo Vam slike njegovih dvaju pretstavnika:



Inž. JAMNICKY FEDOR
predsednik.



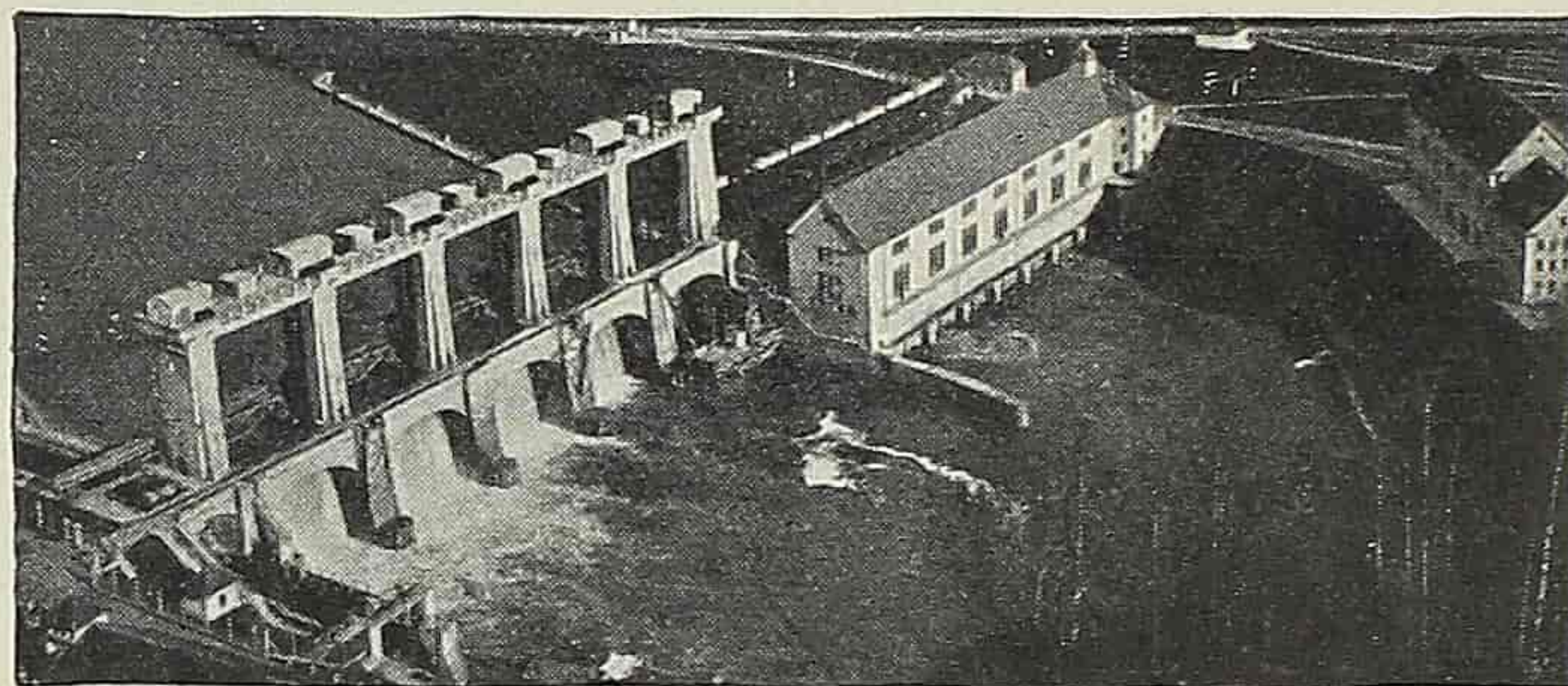
Inž. MARIĆ NIKOLA
sekretar.

E L E K T R A R N A F A L A

Inž. MILAN pl. KIEPACH, direktor Elektrane Fala,
R. C. MARIBOR:

Maribor, april 1935 god.

Elektrana Fala najveća je pokrajinska električna centrala u Jugoslaviji. Opskrbljuje severni deo Dravske banovine električnom energijom. Krajna joj je tačka na severu Murska Sobota a na jugu Zidani most i Zagorje. Elektrana Fala proširila je svoje visokonaponske vodove takodje u Savsku banovinu te opskrbuje tamo osim nekoliko manjih konzumnih područja takodje gradove Čakovec i Varaždin, dalje kazneni zavod Lepoglavu i sanatorij Klenovnik.



Elektrana Fala

Celokupna dužina visokonaponskih vodova iznosi okruglo 400 km.

U toku godina uspelo je razumnom tarifnom politikom i niskim cenama znatno povećati konzum struje te priključiti veliki broj zanatskih

radnji i industrijskih postrojenja. Zanimljiva je činjenica, da je potrošnja struje u Mariboru u 1934. god. skoro triput tako velika, kao što je bila iste godine u Ljubljani i samo za jednu trećinu manja od potrošnje grada Zagreba. Razlog tome što još nije potpunoma ostvarena elektrifikacija seoskih predela treba tražiti u općoj privrednoj krizi a naročito u osiromašenju sela. Svuda, gde još nije izvedena elektrifikacija, opaža se veliko zanimanje i razumevanje za upotrebu električne energije, tako da se može za slučaj poboljšavanja privrednih prilika sa sigurnošću očekivati dalje napredovanje elektrifikacije.

O samoj elektrani Fali vredno je istaknuti sledeće:

H i s t o r i j a t.

Štajersko električno društvo (Steiermärkische Elektrizitäts-Gesellschaft Graz = „Steg“) sopstvenica hidroelektričnih postrojenja na Muri u Peggau-u i Lebringu smatrala je zbog velikog potraživanja za energijom već 1911. god. potrebnim, da obrati svu svoju pažnju novim izvorima energije.

Nakon mnogih naprezanja sa strane pomenutog društva Štajersko namesništvo izdalo je 1913. god. koncesiju za hidroelektričnu centralu na Dravi kod Fale a građevinske radnje započete su već u julu iste godine.

Izgradnja se je finansirala na taj način, da je dozvolio konzorcij švajcarskih i austrijskih banaka pod vodstvom „Švajcarskog bankarskog društva“ (Schweizerischer Bankverein) u Baselu „Steg“-u kredit u visini predračunskih građevinskih troškova.

Gradjevinski radovi, koji su bili po savladjivanju prvih poteškoća u punom jeku, obustavili su se privremeno, kad je augusta 1914. god. izbio svetski rat, ali uporabom ratnih zarobljenika kod gradnje uspelo je uspostaviti opet rad oko gradnje usprkos toga da je bilo potrebno savladjivati velike poteškoće oko nabavljanja materiala, ishrane radnika itd.

Pošto je imala vlada interesa na što skorašnjem ostvarenju tog velikog projekta, posrećilo se je pustiti centralu u maju 1918. god. u rad. Tome je pripomogla još i okolnost, da su se naručili generatori i turbine odmah u početku radova u Švajcarskoj, gde su bili već izradjeni te su čekali samo na otpoziv.

Iza prevrata u novembru 1918. god. postrojenje koje se zove danas „Elektrana Fala“, pripalo je Jugoslaviji i nakon mnogih poteškoća se je ustanovilo 1923. god. društvo — Elektrana Fala d. d. Beograd — tako da se je s tim trenutkom „Steg“ prestao saradjivati u poslovima Fale.

I z v o d j e n j e g r a d n j e.

Štajersko električno društvo kao graditelj poverilo je izradu projekta i izgradnju celokupnog postrojenja tvrtki Austrijsko gradjevinsko društvo za prometna i energijska postrojenja (Österreichische Baugesellschaft für Verkehrs- und Kraftanlagen) u Beču — poslovodeći upravni savetnik inž. Jos. Rohshändler — kao glavnom preduzimaču, dočim je upravljala gradjevin-
skim vodstvom „Schweizerische Eisenbahnbank“ u Baselu, sada „Schweizerische Elektrizitäts- und Verkehrsgesellschaft“ po delegatu, upravnom savetniku dr. Eduardu Tissotu.

Prilikom prve izgradnje postavljene su bile četiri turbine sa po 6000 ks od tvrtke „Escher, Wyss & Cie.“, Zürich, te jedna turbina iste snage od tvrtke „Leobersdorfer Maschinenfabrik“ u Leobersdorfu. Šesta i sedma turbina sa po 9000 ks postavljene su kasnije a dobavila ih je tvrtka „Ateliers des Charmilles S. A.“ u Ženevi. Celokupni električni deo dobavila je tvrtka „Österreichische Brown Boveri-Werke“ osim generatora, koji su izradjeni u Švajcarskoj.

V o d n e p r i l i k e.

Električna centrala leži približno 16 km zapadno od Maribora. Centrala iskorišćuje okruglo 10 km toka reke Drave s prosečnim padom 1,35 ‰ kod srednje vode. Područje padavina Drave do Fale iznosi oko 13.300 km². Katastrofalno niska voda — koja je i postignuta zimi 1928./29. god. — ceni se na 80 m³/sek. Katastrofalno visoka voda se ceni prema visokim vodostajima iz 1851. god. na 6000 m³/sek. Razmer izmedju niske vode i visoke vode = 1 : 75 jako je neugodan.

Devetmesečna vodna množina Drave iznosi 178 m³/sek., što odgovara približno 20.000 kW, dočim je tekom šest meseci na raspolaganje 290 m³/sek.

Neto pad iznosi prema vodostaju 10 do 14,6 m. Turbine su gradjene za normalni pad 13,3 m.

Opis postrojenja.

U dužini kojih 30 km provlači se Drava, duboko urezana u gnajsu, između gorskog sistema Kozjaka na levoj obali i Pohorja na desnoj obali. Na koncu ovog tesnaca mesto zagaćivanja izabrano je tako spretno, da 14 m visoko zagaćivanje nije uništilo nijednu važniju agrarnu kulturu niti kakav objekat. Jedino dravsko-dolinska državna cesta morala se je na nekojim mestima povisiti. O prednostima odnosno potrebi ovakve situacije biće još govora.

Brana je uzidana u rečni profil a centrala leži na levoj obali u ravnoj crti sa produženom osovinom brane.

Visina pada zahtevala je, da se fundira sav građevinski objekat u živoj steni; na levoj i desnoj obali dopunjavaju branu krilni zidovi, koji su isto tako fundirani u živoj steni.

Kod zagaćajućeg postrojenja protočni prerez — prema katastrofalno visokoj vodi — obilno je dimenzioniran. Brana ima pet otvora sa po 15 m čiste širine, ivica pragova sviju pet otvora leži na koti 265,80, t. j. 15,5 m ispod visine zagaćivanja = kote 281,30; čisti protočni otvor iznosi dakle okruglo 1160 m².

Celokupno zagaćajuće postrojenje — stubovi i pragovi — fundirano je na kesonima. Najveća fundirana dubina postignuta je kod otvora II brane sa kotom 249,0 m, t. j. 18,5 m ispod nezagaćene srednje vode. Kako se nalazi gornji most zagaćajućeg postrojenja na koti 303,0, to dostiže cela visina građevine impozantnu visinu od 54 m.

Temelj praga po čitavoj dužini a stubovi do visine 2 m od temelja praga obloženi su sa 30 mm debelim čeličnim oklopom u svrhu zaštićivanja gradnje pred kamenjem, koje bi mogla nositi visoka voda.

Zagaćajuće zatvornice su dvojne. Temeljna zatvornica je 11,0 m visoka te kliza u stranskim žlebovima na posebnim kolicama sa točkovima. Gornja zatvornica visoka je 4,80 m te kliza pomoću ugradjenih točkova, koji se kreću na posebnim tračnicama u oklopu stranskih žlebova zatvornice. Gornje zatvornice mogu se za čitavu svoju visinu spustiti tako da se višak vode pušta u normalnom pogonu preko ovih zatvornica u obliku slapa. Donje zatvornice dižu se samo u slučaju visoke vode, inače samo periodično za nekoliko časova kako bi se očistilo dno zatvornica od taloga.

Obe zatvornice svakog otvora dižu se i puštaju se po patentu akcionog društva Alb. Buss & Cie., Basel, pomoću dizalice, koja je nameštena na gornjem mostu.

Ma da je brtvenje zatvornica vrlo dobro, ipak se ne može izbeći opasnosti zamrzavanja zatvornica usled štrcanja vode odnosno radi vode, koja pada preko brane. Opasnost zamrzavanja leži u nepomičnosti zamrzlih zatvornica. Pri tome ne smemo ispustiti iz vida činjenicu da se tvori na vodnoj strani zatvornica zbog veoma ohladjene zračne strane ledeni oklop, koji postizava često deblinu do 70 cm.

Prema provizorno izvedenom pokusu gornje zatvornice I i V brane su se oplatile, a u prostoru, koji je na taj način dobijen, ugradjeno je električno grejanje otporima, koje je dalo vanredne rezultate. Za grejanje svake zatvornice potrebna je snaga od okruglo od 75 kW. Električno grejanje može se — barem dok nisu spuštene zatvornice — zamenjati kakvim drugim grejanjem na primer peću za koks. Pomoću grejanih zatvornica je dakle moguće, da se zimi dozvoli oticanje niske vode Drave a da se ne prekorači visina zagaćivanja.

Kako je splavarski promet na Dravi dosta jak, to je trebalo predvideti splavnicu, koja je izvedena na desnom bregu u vidu dvokomorne splavnice. Svaka komora duga je 35 m a široka 7 m. Na donju komoru priključen je zid, koji služi kao vodilo i koji vodi splavi u glavno korito reke tek iza turbinskih izliva. Kao zatvorni organi upotrebljene su svuda klizajuće brane. Propuštanje splava traje približno 20 minuta.

U desnom obalnom zidu napravljena je riblja staza, koja se sastoji iz 33 stepenica, koje su medjusobno odeljene medjuzidovima. Svaka od tih stepenica duga je 3 m a široka 1,25 m. Dali upotrebljavaju sulci — salmonidi Drave — riblju stazu nije se još moglo ustanoviti, pošto se ta riba pojavljuje veoma retko, belice i mreke pak opažaju se u velikom broju u ribljoj stazi.

Gornji se vodni utok odvoji na levoj obali tik nad branom a izveden je u vidu odbojnog mostišta. Ova gradnja, koja je u celosti zidana iz železobetona, ima okruglo 600 m² svetlog prereza za utok vode, odbojni zid dosiže 2,80 m ispod vodne gladine, utočni prag leži na koti 272,0, dakle 6,20 m nad pragom brane.

Utočno postrojenje dalo je i po konstrukciji i po obliku dobre rezultate. Odvodjenje naplavina i leda vrši se na način, kao što je bilo zaželjeno i projektovano.

Pomenuti treba opasnost, koja pretili zimi pogonu a to je mogućnost zamrzavanja grablja pred turbinama. Takvo zamrzavanje grablja nastupa dok još nije zamrzlo čitavo zagaćeno područje, tako da može hladan vetar ohladiti vodu na površini čak do oledjenja. Na grabljama počnu rasti ledeni kristali od vrha pa na dole, dok se nije zaledio sav čisti prorez grablja. Ova se pogonska smetnja uklanja time, da se ogrejavaju kod takvih prilika grablje direktno pomoću električne struje pod naponom od ca. 40 volta, koja teče kroz štapove grablja. Potrošnja iznosi ca. $\frac{3}{4}$ kW na m² površine grablja. Za snabdevanje tog ogrejavajućeg postrojenja električnom energijom postavljen je poseban transformator za ca. 850 kVA. Na opisan način je uredjeno grejanje grablja kod prvih pet turbina, što je prema zimskom vodnom stanju sasvim dovoljno.

U strojarnici postavljeni su:

4 agregata sa protokom od po	43,3 m ³ /sek.	. . .	173,2 m ³ /sek.
1 agregat	„ „ „ „ 48,0	„ . . .	48,0 „
2 agregata	„ „ „ „ 68,0	„ . . .	136,0 „

Ukupno 357,2 m³/sek.

Svi se podaci odnose na pad 13,3 m.

Skup ovih 7 agregata sa po 150 okretaja na minutu u mogućnosti je da pretvori, bez obzira na rezervu, šestmesečnu vodnu snagu Drave u električnu snagu od 33.200 kW. Za vreme najugodnijeg vodnog stanja daju svi generatori ukupno 34.700 kW.

Donja konstrukcija strojarnice izvedena je do visine katastrofalne vode u obliku vodotesnog betonskog korita. Osim toga se odvodnjava sva betonska konstrukcija pomoću drenažnog sistema, tako da su svi kanali sem hodnika zadnjih turbinskih ležišta suhi.

Pronicajuća vodna množina cele gradjevine sakuplja se u naročitom kanalu te se crpe periodično pomoću Lenzovih crpaljki. Ova se vodna množina menja u razno godišnje doba prema stanju donje vode, ali ne prekorači nikada prosečnu množinu od 1 l/sek.

Verovatno bi se opremilo postrojenje, ako bi se gradilo danas, agregatima s vertikalnom osovinom i s većim protokom, ali nikako ne smemo izgubiti iz vida da datiraju definitivni nacrti iz 1913. god. i da su se izdale sve bistvene narudžbine u toj godini, t. j. pre 22 godine, dakle još u ono doba, u kojem tipe strojeva, koje su danas običajne, još nisu bile dovoljno ispitane.

Električni deo.

Generatori se okreću sa 150 okretaja na minutu i daju trofaznu struju 50 per./sek. i pogonskog napona 11.000 volta. Automatska regulacija napona drži napon na stalnoj visini. U slučaju potrebe moguće je vršiti regulaciju napona i rukom.

Po podzemnom hodniku vode kablovi od generatora u kapčalište, koje je udaljeno ca. 100 m i opremljeno s dvojnim sabirnicama. Generatorske i druge 10-kilovoltne uljne sklopke nameštene su iz sigurnosnih razloga na otvorenoj verandi kapčališta. Uljne sklopke poslužuju se sa komandnog prostora u strojarnici putem elektromotorskog pogona običnom signalizacijom.

Energija daje se pod generatorskim naponom 11.000 V samo kemičnoj industriji (Ruše), koja se nalazi u blizini, dočim se ostala energija transformira na 80 odnosno 35 kV. Tri uljna transformatora sa po 9000 kVA sa veštačkim hladjenjem, koji su namešteni u zatvorenim ćelijama kapčališta, transformiraju električnu energiju na napon 80 kV. Ulje ovih transformatora hladi se na taj način, da cirkulira u cevima mimo kojih teče voda reke Drave. Cirkulaciju ulja u cevima za hladjenje potpomažu naročite crpaljke. Uljne sklopke za 80 kV udešene su takodje na elektromotorski pogon a izvedene su u vidu tipe sa tri kotla. I za 35 kV sistem su postavljena tri transformatora (sa po 1600 kVA) od kojih služi jedan za rezervu. Ovi transformatori su udešeni za zračno hladjenje a namešteni su takodje u zatvorenim ćelijama.

Iz kapčališta vode dalekovodi i to:

80 kVni dalekovod za Maribor i okolinu, 80 kVni dalekovod u Laško (za rudnik Trbovlje, grad Celje i okolinu), 35 kVni dalekovod u Ptuj, Ormož, Varaždin, Čakovec i Mursku Sobotu sa okolinama i dva dvojna 10 kVna dalekovoda za pomenutu kemičnu industriju.

Komandni prostor nalazi se na čonoj strani strojne dvorane sa slobodnim pogledom na strojeve. Osim pultova za merenje i za posluživanje, koji se odnose na strojeve, transformatore i dalekovode u komandnom su prostoru namešteni još i postrojenje za sinhronizaciju za ručnu poslugu, registrirajući aparati za napon i opterećenje, brojila itd.

Pomenuti treba još telefonsko postrojenje, koje obuhvata osim kućnog automata (10 brojeva) takodje direktnu liniju u Maribor i Ruše. Dalje postoji za potrebe pogona još visokofrekventni telefon za liniju Fala—Laško i moderna automatska visokofrekventna telefonija za 35 kVnu mrežu sa stanicama u Fali, Ptuj, Ormožu i Varaždinu. Oba visokofrekventna postrojenja dobavila je tvrtka Telefunken.

Za sopstvenu potrebu instalirana su dva transformatora sa po 250 kVA za pogon (3×500 V) i dva transformatora sa po 100 kVA za osvetljenje ($3 \times 380/220$ V) i već pomenuti specijalni transformator za grejanje turbin-skih grablja (850 kVA).

Godišnja proizvodna kapaciteta elektrane iznosi teoretski 220 milijuna kilowattnih satova a snaga centrale 50.000 ks. Faktična proizvodnja bila je najbliža tom broju 1927. god., kad je iznosila 180,8 milijuna kWh uz maksimalno opterećenje 27.000 kW, dočim se je registrovalo najveće opterećenje 1929. godine, naime 28.900 kW.

U zadnjim godinama potrošnja je nazadovala u glavnome radi smanjenja konzuma kod dva najveća konzumenta, t. j. kod „Tornice za dušik Ruše“ i „Premogokopne družbe Trbovlje“ tako da je iznosila celokupna produkcija električne energije prošle godine ca. 101,000.000 kilowattnih satova.

ČEHOSLOVAČKA — 66. DISTRIKT ROTARY INTERNATIONAL

U natečaju R. C. Brno „Šta je Rotary“ bila su nagradjena ova tri odgovora:

I. ocena: Rotary je svetovna i medjunarodna skupnost ljudi, kojima je dobro služenje najviša zapoved njihove savesti, a prijateljstvo i drugarstvo prava potreba uma i srca. (Rotar Blatný, Olomouc.)

II. ocena: Rotary je udruženje časnih muževa, koji su si postavili za cilj da na društvenim sastancima tumače ostalim članovima u klubu svoja dragocena životna iskustva i stručno znanje, da budu svojim muževnim vladanjem svojem bližnjemu uzornim pri-

merom u privatnom i trgovačkom životu i da si time, a osobito besprikornom moralnom zrelošću zadobiju poštovanje sviju koji idu za ciljem da tako najbolje služe svojem narodu. (Rotar Pilný, Brno.)

III. ocena: Rotary je medjunarodni pokret koji kuša da vodi radnike sviju struka po putu požrtvovnoga služenja, uslužnosti i uzajamne ozbiljnosti pri poštenom radu kaošto i k radosnome saradjivanju u korist skupnosti. Ne obaziru se na široke slojeve ljudi koji su često nekritični i rado se drže spoljašnosti, nego udružuju istaknute pojedince i vodje

kako bi se njihovom pomoću spojilo čovečanstvo za zajednički rad i napredak. (Rotar Hynais, Karlovy Vary.)

Dne 19. maja 1935. biće izbori za parlament i senat R. Č. S. Radi toga će se držati VIII konferenca našega distrikta u Moravskoj Ostravi u dane 10. do 12. maja 1935.

Meseca aprila o. g. bili su u svim našim klubovima provedeni izbori novih klupskih odbornika za 1935/1936.

Član R. C. Užhorod, rotar Kostantin Hrabár, bio je od českoslovačke vlade imenovan za guvernera Potkarpatske Rusije. Guverner Hrabár je muž retkih, izvanrednih sposobnosti i pun žarke volje da podigne gospodarsko i kulturno življenje svoje uže domovine i da združi sve Potkarpatske Ruse za zajednički rad.

Na novo so bili inaugurirani klubovi: Přerov 27. aprila 1935. i Prostějov 29. aprila 1935. Imamo sada 39 klubova.

Iz važnijega rada naših klubova iznašamo ovo:

České Budějovice. Klub priredjuje običajni sastanak abiturijenata srednjih škola te je u tu svrhu raspisao natečaj za srednješkolske djake o tri najbolje misli prezidenta R. Č. S. i našega počasnoga guvernera T. G. Masaryka; za nagradu je odlučeno 500 Kč.

Mělník je postao članom osnivačem društva za Masarykov kulturni dom u Mělniku s ulogom od 1000 Kč; sem toga su svi članovi pristupili kao redoviti članovi, a mnogi između njih prvi su funkcionari novoga društva.

Mladá Boleslav. Klub je primio časno pretsetstvo župskoga sleta skauta i darovao u tu svrhu domaćim skautima 300 Kč. Studentskoj menzi, koju je klub ustanovio i koja je prava dobrota za djake, daruje svaki član 1 Kč na sedmicu. Sakupljenim novcem plaćace se siromašnim djacima ručak. Dne 25. aprila 1935. pogostio je klub pet učitelja i deset učiteljica iz Jugoslavije. Sekretar Rudl poučio ih je o svrsi Rotarya i pripovedao im o bratskim vezama i o razveseljivom saradjivanju českoslovačkoga distrikta sa jugoslovenskim distriktom. Bilo je to krasno veče slovenskoga bratstva.

Novi Bydžov. Vredno je spomenuti da je klub posetio R. C. u Prahi sa 100%nom frekvencom. To je moguće samo pri malom pro-

vincijalnom klubu, ipak služi na veliku čast klubu ova 100%na frekvenca.

Moravská Ostrava gorljivo radi na pripravama za distriktnu konferencu. Za širu javnost priredio je rotar Kruliše-Randy, član R. C. Praha, predavanje o temi „Pravac industrijske proizvodnje kod nas i u inozemstvu.“

Písek je darovao za spomenik svoga velikoga zemljaka i slavnoga českoga pesnika Heyduka 1000 Kč. Između svih českih gradova ima Písek najviše šuma, koje su godine 1929. mnogo trpele od oluja. Oštećeno zemljište šuma bilo je tako opsežno, da se je za ponovno pošumljenje oštećene ploštine posadilo 6,800.000 mladih stabalca. Pošumljivanje vodi rotar.

Poděbrady se je revanširao za prošlogodišnju posetu prigodom distriktne konferencie i posetio klubove Užhorod, Bratislavu, Košice, Poprad i Turčansky Sv. Martin.

Plzeň je u karitativne svrhe darovao 1000 Kč da tako proslavi rođendan prezidenta Masaryka.

Praha. U tom našem prvom klubu progovorio je čl. poslanik g. dr. V. Kybal o temi „Spoljašna trgovina R. Č. S.“. Bivši guverner rotar Podhajsky predavao je o temi „Što nas tišti“; predavanje je bilo tako zanimivo da se je o njem debatiralo dva večera.

Teplíce-Šanov. Klub je otvorio kursove českoga jezika za omladinu koja je svršila školu; za te kursove vlada toliko zanimanje da se je moralo poučavati u dva odeljenja. Klub će zahtevati da se naredna distriktna konferenca drži u Teplíce-Šanov. Klub se sprema da pošalje u praznicima 25 siromašnih studenata srednjih škola na odmor te daruje za svakoga 100 Kč, a 100 Kč i vožnju daruju klubovi koji šalju momke na odmor. To je zaista plemeniti čin za ubogu omladinu.

Ustí nad Labem. I ovaj klub pripravlja sastanak abiturijenata srednjih škola. Kao pripravu za taj sastanak raspisao je anonimni natečaj za temu „Uputa za izbor zvanja“. Priredio je predavanje „Agrarno-politička pitanja u Č. S. R. i u Nemačkoj; predavanju je prisustvovala šira javnost.

Václav Rudl, Mladá Boleslav,
redaktor „Československého Rotariána“.

IZ NAŠIH KLUBOVA — APRIL 1935

R. C. BANJA LUKA

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Palace

106. sastanak 4. aprila. Frekvencija 80 %.
Brat predsednik donosi pozdrave od bratskog kluba u Zagrebu, gdje je prisustvovao 300. sastanku. Dijele se pozivi za distriktnu konferenciju u Ljubljani, te se zaključi bratu Ostoviću, predsedniku R. C. Zagreb, javiti naše mišljenje radi nove stilizacije rotarskih ciljeva.

107. sastanak 12. aprila. Frekvencija 60 %.
Obravnavaju se interne i administrativne stvari kluba.

108. sastanak 19. aprila. Frekven. 73.33 %.
Brat ing. Marković drži nam vrlo lijepo i interesantno predavanje o „Poljoprivredi Bugarske“. U svom stručnom predavanju naročito ističe organizaciju javne agronomske službe, današnji pravac proizvodnje, poljoprivredno obrazovanje i pregled izvoza.

109. sastanak 26. aprila. Frekven. 73.33 %.
Brat dr. Moljević referiše: „Reminiscencije na mladu Bosnu i veleizdajnički proces u Banjoj Luci“.



R. C. BEOGRAD

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

317. sastanak 1. apr. Frekvencija 68.63 %.
Gosti-rotari: Dr. Ploj, Maribor; B. Maksimović, Vukovar; Dr. Ulmanski, Sarajevo. Predsednik čestita br. Dobri Bogdanoviću na visokom odlikovanju ordenom Belog Orla II stepena, kojim ga je odlikovao predsednik čehoslovačke republike Dr. Masaryk. Takodje čestita Dru Protiću odlikovanje ordenom Sv. Save III stepena. Sekretar Koen čita pismo koje je Admiral Prica primio od evropskog sekretara Dra Pottera. Dr. Potter javlja da se skoro vratio sa puta iz Danske, Norveške i Švedske, gde je posetio Rotary klubove, i da je u Linlöpingu (Švedska) sreo rotara Dra Hansa Key-Aberga, lekara, koji je dugo godina služio u srpskoj vojsci i na-

pisao knjigu o borbi Jugoslovena za oslobođenje i ujedinjenje. Dr. Aberg namerava da poseti Beograd i Jugoslaviju u toku ove godine. Zatim sekretar Koen javlja da je predavanje br. Avramovića izašlo u prekinočnoj „Pravdi“ i da je on čuo vrlo laskave pohvale nerotara koji su pročitali taj članak. I braća Voja Petković i I. Panić bili su juče svedoci kad se na jednoj sednici u Trgovačkoj Komori sa pohvalom govorilo kako se lepa i interesantna predavanja drže u našem klubu i da bi trebalo takva interesantna predavanja u štampi objavljivati.

318. sastanak 8. apr. Frekvencija 56.86 %.
Gosti-rotari: Ing. Hans Schraner, Švajcarska; Dr. Ploj i A. Krejči, Maribor; Dr. Milenko Marković, Zagreb; Dr. Vojinović i Kosta Popović, Skoplje. Sekretar Koen opisuje Ladies' Night u pančevačkom klubu, priredjenu povodom 200 sastanka. Zatim brat Edo Marković u jednom iscrpnom i veoma zanimljivom predavanju podneo izveštaj o sastanku EAC u Antwerpenu, o pitanjima koja su na tom sastanku pretresana, vodjenoj diskusiji i usvojenim odlukama. U nizu istaknutih pitanja br. Marković izlaže predloge da se prilikom svakog prijema novih članova bar jedno veće posveti ciljevima rotarstva, zatim rad na preuredjenju klasifikacija u Evropi, ispitivanje mogućnosti osnivanja Rotary klubova u Sovjetskoj Rusiji i pitanje odnosa rotarstva prema crkvi (specijalno katoličkoj), koje je pretresano u Antwerpenu. Predavanje br. Markovića izazvalo je veliko interesovanje koje se najbolje ogledalo u dugoj diskusiji posle njega, sa naročitim obzirom na pitanja pretresana u Antwerpenu a u prvom redu na pitanje odnosa rotarstva prema drugim zajednicama, kao što su s jedne strane katolička crkva, a s druge strane slobodno zidarstvo. Br. Marković je naglasio da je i ovog puta EAC potvrdio osnovno stanovište rotarstva, da je ono daleko od toga da vodi borbu ma sa kojom organizacijom i da u verskom pogledu ostavlja potpuno slobodno opredelenje svojim članovima, čemu je najbolji dokaz baš Belgija gde su na čelu rotarskog pokreta najugledniji pretstav-

nici katoličke stranke. Zanimljivom i živom diskusijom po izveštaju br. Markovića završen je 318 sastanak. Pre zaključka sekretar Koen pozvao je još jednom braću da u što većem broju dodju na distriktnu konferenciju.

319. sastanak 15. apr. Frekvencija 64·71 %. Gosti-rotari: Hanaman i Hajnrih, Zagreb; Dr. Vojinović, Čohadić i Djurdjević, Skoplje; Berković i Davidović, Sarajevo; Hans Schraner, Glarus, Švajcarska; Georg Tiz, Berlin, Nemačka; Dr. Smedovski, Sofija, Bugarska. Gosti-nerotari: gg. Martin Tiz, Berlin, Nemačka; Milan Milić, Zagreb; Dr. Lovčević, viceguverner Narodne Banke, Beograd; Arueti, trgovac iz Beograda. Br. Dr. Pržić održao je predavanje o Prvom Srpskom Ustavu. Govornik pominje da je prošlo upravo 100 godina odkad je ovaj Ustav objavljen, opisuje ondašnje prilike u Srbiji i ističe celi niz interesantnih detalja koji su vezani za taj Ustav. Ovo predavanje privuklo je opštu pažnju i primljeno je opštim odobravanjem.

320. sastanak 22. apr. Frekvencija 41·18 %. Gost-rotar: Dr. Mihajlo Laskarne, Solun. Gost-nerotar: g. Milan Švarc, general. konzul, Zürich. Sekretar Koen čita članak koji je povodom tridesetgodišnjice rotarstva objavio list „Christian Science Monitor“, a preštam-pao ga Pariski Rotary, pod naslovom „Rotar br. 1“. Pretsednik saopštava da br. Dr. Mihajlo Petrović, profesor Univerziteta, ovih dana putuje u naučnoj misiji u oblast južnog pola, i želi mu srećan put u ime kluba.



R. C. DUBROVNIK

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Hotel Imperial

98. sastanak 4. aprila. Frekven. 50 %.

99. sastanak 11. aprila. Frekven. 66·67 %.

100. sastanak 18. aprila. Frekven. 61·12 %.

101. sastanak 25. aprila. Frekven. 77·78 %.

U toku aprila održana su četiri sastanka, medju njima stoti od osnivanja kluba, a osim toga jedan izlet u okolicu. Na distriktnoj konferenciji bila su naša tri člana. Radi odsutnosti i bolesti nekih članova frekvencija je bila popustila, ali se je postepeno popravljala. — Diskusija na sastancima bila je u

najvećoj mjeri posvećena internim pitanjima kluba, specijalno tačnosti u vršenju dužnosti, intenzivnijem interesu za rotarske probleme, te zadacima koje očekuje klub (ekstenzija, organizacija sastanka francusko-jugoslovenskih rotara, put u Veneciju, pa, konačno, i pripreme za dogodišnju distriktnu konferenciju). — Na stotom sastanku (18. aprila) imali smo sedam gosti: Dr. Fleischl iz R. C. Budapest (prvi naš gost iz Madjarske), Dr. A. Leb iz R. C. Graz, koji je poznat našem klubu još iz prošle godine, Dr. Otokar Kruliš Randa past-president iz R. C. Praha, koji nas je takodjer posjetio dva puta prošle godine, R. Seefelder iz R. C. Innsbruck, koji dolazi kao turista u po deveti put u Dubrovnik, S. Fandler iz R. C. Lodz, F. Lamy iz R. C. Orleans i Vilem Gutman iz R. C. Praha. — Na 99. sastanku bili su kao gosti Dr. O. Kruliš Randa (Praha), Dr. J. Cvach (Kutna Hora), Dr. Jan Opatrny (Poprad) i K. Poidebrad (Algir). — Na 101. sastanku (12. aprila) bili su kao gosti Dr. S. Vuia (Arad), A. Löw Beer (Brno), O. Stern (Bucarest), Dr. R. Klement (Česke Budjeovice), Dr. K. Randa i V. Gutman (Praha), Dr. J. Opatrni (Poprad), Dr. R. Nekula (Česky Tešín). Dakle: na tri sastanka 19 gosti iz inostranstva, i to iz 14 raznih klubova, a iz sedam raznih distrikta: Francuska, Čehoslovačka, Njem. Austrija, Madjarska, Poljska, Rumunija, Algir! Ne treba ni isticati koliko je ovakav kontakt koristan našem služenju medjunarodnom zbližanju. — Na 22. aprila održan je klupski izlet u dubrovačku okolicu sa sestrama i djecom, a prisustvovalo je i nekoliko gosti rotara i nerotara, ukupno oko 70 lica. U Zatonu je bio zajednički ručak, a ostalo se je sve do večeri u drugarskoj zabavi, koja je protekla u vrlo srdačnom raspoloženju. Svi su zaželjeli da se slični sastanak što prije opet priredi.



R. C. KARLOVAC

Sastanci (meetings): Četvrtak (Thursday) 20·00
Velika kavana

13. sastanak 4. apr. Frekvencija 81·25 %. Brat pretsjednik isporučuje pozdrave braće iz Skoplja. Brat tajnik čita poziv na di-

striktnu konferencu. Za delegata izabran je br. Kosem, a za zamjenika br. Košćević. Brat Dr. Lukinć izvješćuje o posjetu zagrebačkom klubu prigodom proslave njihovog 300. sastanka.

14. sastanak 11. apr. Frekvencija 81.25 %. Pretsjednika zastupa br. Mulanović. Ujedno kao član odbora za proslavu Chartera referira, da je sve utanačeno, da se proslava održi u Zorin-domu. Brat tajnik podnaša detaljan referat o svome radu.

15. sastanak 18. apr. Frekvencija 81.25 %. Gosti: rotar br. Warnier Raymond i nerotar g. Worms Piere. G. Worms, direktor galerije slika u Parisu, održao je interesantno predavanje o galerijama slika i trgovini slika u Parisu. Br. Warnier uručio je klubu novi broj „Paris Rotary“, koji donša rotarske prilike u Jugoslaviji. Gostima je brat pretsjednik srdačno zahvalio na pažnji i požrtvovanju.

16. sastanak 25. apr. Frekvencija 81.25 %. Odbor za proslavu Chartera podnaša detaljan izvještaj o radu i definitivnom programu proslave. Primljene su prijave nekih bratskih klubova za sudjelovanje na Charter-proslavi.



R. C. L J U B L J A N A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00

1. V.—31. X. Hotel Bellevue

1. XI.—30. IV. Hotel Union

204. sastanak 3. aprila. Frekvenca 68.42 %. Ta večer smo imeli priliko pozdraviti dva draga nam inozemska rotarja, in sicer Pavla S. Mac Michaela, Saattle, Wach. U. S. A., in Ludovika H. Jungnickla, Villach. Brat predsjednik nam je poročal o težki bolezni našega brata dr. Božiča, in so bile želje nas vseh, da skoraj okreva in se kmalu povrne med nas. Na 300. meetingu, katerega je praznoval R. C. Zagreb, so prisostvovali tudi bratje iz našega kluba, in sicer: guverner dr. Krejči, Agnola, Jakac in Z. Knez. Ta večer nam je podal br. dr. Andrejka prijetno predavanje o razvoju Bleda kot letovišča. O proslavi 300. meetinga R. C. Zagreb nam je poročal sam brat guverner ter nam hkratu tudi naznačil ustanovitev madjarsko-jugoslovanskega

odbora za sporazum, ki ga je ustanovil skupno s profesorjem Jožetom Imrejem, častnim komisarjem madjarskega distrikta. K besedi se je oglasil še kot gost br. Jungnickel ter nam poročal o svojem umetniškem potovanju po Jugoslaviji in nam pokazal tudi nekaj svojih slik.

205. sestanek 10. aprila. Frekvenca 81.58 %. Uvodno smo se zanimali zopet za zdravje br. dr. Božiča in smo čuli, da mu gre na bolje. Ker začasno še ne sme sprejemati obiskov, mu bo naše želje k okrevanju izročil njegov brat rotar ing. Božič. K bližajoči se distriktni konferenci je otvoril brat predsednik daljšo debato, pri kateri se je ugotovilo, da so vse priprave v najboljšem teku in da vsi odseki pridno delujejo. Predavanje je ta večer imel br. Jakac, govoril nam je o slikarju Andriji Meduliču (Schiavone). Podal nam je njegov življenjepis kakor tudi vse važnejše momente iz udejstvovanja tega nadarjenega umetnika.

206. sestanek 17. aprila. Frekvenca 81.58 %. Z veseljem smo ta večer prečitali pismo našega starega prijatelja rotarja Tom Smitha iz Londona, kateri se opravičuje, da se naše distriktne konference ne bo mogel udeležiti, pač pa upa, da se snidemo zopet jeseni na Bledu. Predavanje za ta večer je poskrbel brat Agnola, ki nam je predaval o „Izdelovanju okenskega stekla v naši državi“. V kratkih potezah nam je orisal vse glavne momente iz te zelo zanimive industrije. Brat guverner pa je izpopolnil program še s prijetnim pripovedovanjem, kako se mu je godilo na obisku Rotary klubov Osijek in Vukovar. Bil je povsod prisrčno sprejet, ogledal si je več tovarn v tem okolišu in je odnesel s seboj najlepše spomine.

207. sestanek 24. aprila. Frekvenca 73.68 %. Ta večer smo pozdravili dva mila nam gosta, br. Aca Dinića, R. C. Beograd, in brata Dragana Tomljenovića, R. C. Zagreb. Ker smo že pred vratmi distriktne konference, smo ta večer posvetili razgovoru o predpripravah in o detajlih organizacije. Vsi odseki so s polno paro na delu in si prizadevajo, da pripravijo za to prireditve vse potrebno, da bo v redu in gladko teklo. Debata se je zelo raztegnila ter je vsled tega odpadel ves drug program.



R. C. M A R I B O R

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 19.30
Velika kavarna

213. sastanak 1. aprila. Frekvenca 64.70 %.
V uvodnom delu smo slišali obširno tajnikovo poročilo, potom pa aktuelno in zanimivo predavanje brata Krejčija o volilnem zakonu. Govorilo se je tudi o regionalni konferenci v Benetkah ter je bila izražena želja, naj bi jugoslovanski rotarji, ki nameravajo posetiti to velevažno rotarsko prireditev, najeli za potovanje v Benetke posebno ladjo.

214. sastanak 8. aprila. Frekvenca 61.76 %.
Gosta: rotar Richard Poche z Dunaja in g. prof. Franjo Baš iz Maribora. Uvodoma je poročal brat predsednik o sklepkih zadnje seje klubove uprave. Nato je poročal brat tajnik o delovanju jugoslovanskih rotarskih klubov in nam razdelil povabila za distriktno konferenco v Ljubljani, nakar se je vršila debata glede udeležbe našega kluba na tej konferenci. Temu je sledilo velezanimivo predavanje brata predsednika o raznih umetnih tkaninah, ki bi naj nadomestile drago inozemsko ovčjo volno. Aktualnemu predavanju je sledila živahna debata.

215. sastanak 15. aprila. Frekvenca 67.64 %.
To pot so nas zopet razveselili s številnim posetom naši prijatelji iz Rotary kluba Graz. Bilo jih je devet, s predsednikom Scheinerjem na čelu. Dragi gostje so nam osebno prinesli povabilo na 400. meeting Rotary kluba Graz ter na njihov izredni meeting dne 27. aprila, ki ga prirede na čast številnih gostov iz sosednih madžarskih klubov.

216. sastanak 29. aprila. Frekvenca 88.23 %.
Ta meeting je bil v celoti posvečen razpravi o distriktni konferenci, o kateri so poročali brat predsednik Sabothy, brat Šorli in brat Škof.



R. C. N O V I S A D

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Kraljica Marja

245. sastanak 5. apr. Frekven. 87.79 %.
Ovaj sastanak, kao prvi u mesecu, bio je posvećen izveštajima o radu inozemnih klubova koje su podnela braća Tabakoviћ, Трифковић и Манојловић. Нарочито живо

интересовање побудио је извештај о раду Р. К. Грац, који у своме листу редовно даје места извештајима о раду југословенских клубова.

246. sastanak 12. apr. Frekven. 94.11 %.
На овом састанку прочитано је IX месечно писмо гувернерово. Примљен је позив Р. К. Венеција на III регионалну конференцију па је у вези с тим одлучено, да наш клуб организује том приликом једно друштвено путовање у Италију, како би се омогућило што већем броју чланова, како нашег, тако и осталих клубова, да учествују на овој конференцији. — У наставку састанка одржао је врло успешно предавање «О текстилној индустрији» брат Драгољуб Ристић, документујући га многим аутентичним подацима црпеним из извештаја наше спољне политике, и показујући на важност ове привредне гране, не само на економском подизању једне државе, него и на њеном финансијском снажењу и стабилизовању. Предавање је било везано са дискусијом у којој су узела учешћа многа браћа.

247. sastanak 19. apr. Frekven. 85.29 %.
На овом састанку је нарочито велика пажња указана претстојећој дистриктној конференцији. Брат секретар је прочитао предложене измене и допуне ротарских циљева па је након дуже дискусије одлучено, да се све предложене измене у целости прихвате. — За делегата на дистриктној конференцији одређен је брат Табаковић. — Одлучено је да за другу ротарску годину и наш клуб истакне свога кандидата на положај гувернера. — На закључку састанка поведена је реч о нашем 250-том састанку па је одлучено, да се овај догађај што свечаније прослави. Свечаност ће бити скопчана са Ladies' Nightom, а биће позвани и гости. Прихваћен је предлог, да се овај састанак одржи у новом Туристичком дому на Венцу, у суботу 18 маја с тим, да се упуте свима домаћим клубовима позиви, да нам што већим бројем чланова увеличају ову јубиларну светковину. — Како наредни састанак пада баш на православни Велики петак, одлучено је да се исти одложи за осам дана касније.



R. C. O S I J E K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Grand Hotel

276. sastanak 4. aprila. Frekven. 79.17 %. Tajnik drži referat o predavanju, koje je držao rotar Dr. Meyer u Rotary Clubu u Zürichu „Sanacija jedne velebanke“ (Schweizerische Volksbank), br. Zsille drži referat o predavanju Dr. Koba u Budimpešti „Duh vremena i privredna hijerarhija“, br. Montina referira o projektu zakona o elektrifikaciji zemlje.

277. sastanak 11. aprila. Frekven. 70.83 %. Sastanak bio je posvećen poglavito, da se ustanovi točan program boravka brata guvernera u našoj sredini.

278. sastanak 14. aprila. Frekven. 79.17 %. Svećani sastanak prigodom posjete brata guvernera i 13 braće iz Vukovara. Podpredsjednik Dr. Čačinović otvara sastanak sa svećanim pozdravnim govorom bratu guverneru i braći našega kumovskog kluba te predaju bratu guverneru kao uspomenu na njegov boravak u našoj sredini album grada Osijeka, brat guverner drži nato odulji lijepi pjesnički govor. Brat Schuster pozdravlja braću Vukovarce, a brat Hideghety uzvraća i pozdravlja brata guvernera u esperantskom jeziku! Ta večera protekla je u najboljem raspoloženju do sitnih ura.

279. sastanak 18. aprila. Frekven. 79.17 %. U Vukovaru bilo je 12 braće a u frekvenciju broje samo 2, sastanak u Vukovaru bio je vanredan i u svakom pogledu uspješan a tome je najviše doprinjeo brat guverner svojim humoristički pjesničkim govorima. U Borovu gdje smo razgledali to ogromno poduzeće Baše nam je vodičem bio brat direktor Maksimović koji nas je vodio i tumačio skoro 2 sata a koncem konca još i gospodski počastio pravom slavenskom gostoljubivošću, pa mu tim putem izrazujemo našu toplu hvalu. Brat Dr. Pinterović drži nato referat o gradskim financijskim pitanjima.

280. sastanak 24. aprila. Frekvencija 75 %. Tajnik čita poštu a osobito dopis brata guvernera, kojim se toplo zahvaljuje na prijemu i ugodnim časovima, koje je kod nas proživio. Pošto sutra u jutro putuju braća Schuster i Knežević u Ljubljanu na Distrikt-

nu konferenciju moli ih da bratu guverneru i svoj tamo sabranoj braći izruče tople pozdrave sve naše braće.



R. C. P A N Č E V O

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Pivara Vajfert

200. sastanak 7. aprila. Frekvencija 88 %. Gosti: rotari Dr. Kujundžić Voja, Koen Stevan, Dr. Kosanović Bogdan i Dr. Pržić Ilija, članovi Rotary Cluba Beograd; članovi porodice rotara i njihovi prijatelji. U svečano dekorisanoj sali srdačno smo dočekali naše mile goste. Brat predsjednik toplim rečima pozdravlja goste i govori o dosadašnjem radu našeg kluba. Brat tajnik čita čestitke, koje smo primili od brata guvernera i od svih jugoslovenskih klubova. Br. Dr. Pavković drži predavanje o rotarstvu. Br. Isailović pozdravlja dame. Braća Koen i Dr. Kujundžić isporučuju pozdrave i čestitke beogradske braće. Govori još br. Kund. Ostali deo sastanka protekao je u prijateljskom razgovoru i igranci sve do zore.

201. sastanak 12. aprila. Frekvencija 92 %. Brat predsjednik čestita rođendan braći Weissu i Grambergu. Sastanak je protekao u rešavanju klupskih stvari i u prijateljskom razgovoru.



R. C. S A R A J E V O

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Europa

U mesecu aprilu održali smo samo tri sastanka. Ostala dva sastanka nisu mogla biti održana poradi katoličkog i pravoslavnog Uskrsa.

210. sastanak 1. aprila. Frekvencija 69.56 %. Brat tajnik čita pismo brata guvernera kojim nas izveštava da će naš klub posetiti poslije Charter-proslave u Banjoj Luci. Brat predsjednik je referisao o sednici evropskog savetodavnog odbora koja je održana u Antverpenu.

211. sastanak 8. aprila. Frekvencija 56.51 %. Sastanak posvećen je poslu oko internih klupskih stvari i organizacije dolaska brata guvernera u Sarajevo.

212. sastanak 15. aprila. Frekven. 60·87%.
 U odsutnosti brata predsednika brat potpredsednik Ing. Grof toplim rečima pozdravlja našeg gosta rotara L. Podiebard-a iz R. C. Alger. Brat senator Šola pozdravio je gosta na francuskom jeziku. Naš klub će na Charter-proslavi u Karlovcu zastupati brat senator Ivo Vranić. Kao delegati za distriktnu konferenciju u Ljubljani izabrani su: br. A. Babić, a brat predsednik Dr. Davidović kao njegov zamenik.



R. C. S K O P L J E

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
 Hotel Bristol

- 213. sastanak 1. marta. Frekven. 88·45 %.
- 214. sastanak 8. marta. Frekven. 88·45 %.
- 215. sastanak 15. marta. Frekven. 69·23 %.
- 216. sastanak 22. marta. Frekven. 76·92 %.
- 217. sastanak 29. marta. Frekven. 88·45 %.

Prva sednica, održana 1. marta, bila je posvećena proslavi tridesetogodišnjice osnivanja prvog rotari kluba. Ovome sastanku prisustvovali su kao gosti skopski konzuli: Rumunije, Francuske, Čehoslovačke i Italije, kojima su braća Milan Čemerikić i Dr. Vid Djurdjević u kratkim referatima prikazali ciljeve rotarstva i njegove rezultate. Na ovoj sednici oprostio se od skopske braće raniji skopski dopisnik Centralnog Presbira Pretsedništva Ministarskog Saveta i direktor lista „Vardara“, br. Milan Jovanović, koji je, posle petogodišnjeg intenzivnog i uspešnog rada u Južnoj Srbiji postavljen za šefa Publicističkog oteka Centralnog Presbira. Na sednici od 8. marta, br. Panta Jovanović, direktor Državne trgovačke akademije u Skoplju, održao je vrlo uspelo predavanje o temi „Vaspitanje današnje omladine“, dok su na raznim sednicama podneli referate: br. Dr. France Mesesnel o svome putu po Sloveniji, gde je održao, po pozivu, dva predavanja, vrlo dobro posećena, o Južnoj Srbiji, i to u Ljubljani i Celju; arch. br. Josif Mihailović o svome putu u Pariz i London, i br. Kosta Popović o putu u Beč i Leipzig. Vrlo zapaženo bilo je predavanje br. Dra. Mesesnela na beogradskom radiu o temi „Stare zadužbine na našem Jugu“. Klub je razvio intenzivnu delatnost oko osnivanja rotari klu-

bova u Leskovcu i Bitolju, do čijeg će osnivanja doći u najskorijoj budućnosti.

- 218. sastanak 5. aprila. Frekvencija 72 %.
- 219. sastanak 12. aprila. Frekvencija 84 %.
- 220. sastanak 19. aprila. Frekvencija 92 %.

Klub je imao zadovoljstvo, da su njegova nastojanja oko osnivanja rotari kluba u Leskovcu okrunjena uspehom. Klub je osnovan, i u subotu 13. aprila, održan je prvi sastanak, na kome je uzelo učešća šest članova skopskog rotari kluba, da bi leskovačkoj braći bila na ruku prilikom organizacije rotarske delatnosti i da bi učestvovali u njihovoj radosti. — Na klupskim sednicama održana su tri predavanja, koja su dala povoda interesantnim debatama. Brat Čeda Todorović, upravnik Dečjeg Doma Kralja Aleksandra I, održao je predavanje o temi „Dečja zabavišta“. Brat Milan Čemerikić govorio je o razvoju industrije u Leskovcu, zadržavši se naročito na fabrici gajtana i sukna u Vučju kod Leskovca, koja je osnovana 1879 godine. Treće po redu, bilo je predavanje brata Hadži Dragog Patrnogića: „O uvozu i izvozu Južne Srbije preko naše slobodne zone u Solunu.“ — U vezi sa pretstojećom distriktnom konferencijom, izabran je jednoglasno za našeg delegata sekretar kluba brat Milan Čemerikić, kome su date instrukcije u pogledu izbora novog guvernera. Klub je i dalje vodio intenzivnu akciju oko osnivanja rotari kluba u Bitolju i postoji opravdana nada, da će do osnivanja i ovog kluba doći vrlo skoro. Zvaničnim poslom, posetio je Skoplje i u njemu se zadržao nekoliko dana rotar iz Züricha, metodistički episkop g. John Nielson. Pošto



je poslom bio sprečen da prisustvuje našoj sednici, izvinio se preko brata Bogdanovića i izručio članovima kluba svoj pozdrav.



*

R. C. S P L I T

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.30
Hotel Bellevue

205. sastanak 3. aprila. Frekvencija 83.35%. Naši pokušaji stilizacije rotarskih ciljeva i definicije rotarstva poslaće se bratu Ostoviću u Zagreb, kao referentu o toj temi na distriktnoj konferenciji. Na predviđenom međugradskom sastanku R. C. Šibenik-Split nastojće se naročito obnoviti djelatnost našeg međugradskog odbora. Braća Abramić, Baldasar, Lisičić i Štanger brinuće se o organizaciji sastanka, koji se kani održati u Trogiru.

206. sastanak 10. aprila. Frekvencija 70.59%. Sva su braća našeg kluba složna u tome, kad brat rotar putuje sa gospođom, da treba zajedno s njom da posjeti sastanak mjesnog kluba. Brat Stipanović apelira na pročelnike klupskih odbora i pododbora za aktivniji rad. Kako su neka braća bolesna, a druga službeno i poslovno odsutna, predložiće se braći Šibenčanima da se međugradski sastanak odgodi za 12. maja, da bi što bolje uspio.

207. sastanak 17. aprila. Frekvencija 76.47%. Gosti: braća Tomljenović (Zagreb) i Krešić (Osijek). Pretsijeda brat Abramić. Brat Štanger referira o predavanju br. Ristića iz Sarajeva „O celulozi d. d. Drvar“; slijedi iscrpna diskusija. Na predlog br. Štangerera odobrava se iznos od 200 Din kao uskršnji dar jednom bijednom našem emigrantu iz Istre. Brat Abramić izvješćuje da je prisustvovao sastanku R. C. Zagreb, na kojem su se čitale naše stilizacije rotarskih ciljeva i definicije rotarstva. Stilizacija br. Mardešića nagrađena je naročitim priznanjem i čitaće se na distriktnoj konferenciji.

208. sastanak 24. aprila. Frekvencija 76.47%. Brat Abramić biće službeni delegat kluba na distriktnoj konferenciji, a brat Štanger njegov zamjenik. Klub će pretstavljati još brat Stipanović i Lisičić. Br. Stipanović izvješćuje o dočeku francuske Ligue Maritime i izručuje nam pozdrave članova lige, koji su rotari.



R. C. S U B O T I C A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

255. sastanak 3. aprila. Frekven. 76.16%. U okviru ovoga sastanka održano je drugarsko veče sa sestrama i znatnim brojem gostiju. Nakon kratkog oficijelnog dela potrajalo je ovo veče do ujutro u najboljem raspoloženju i ostavilo odličan utisak na naše goste, koji su ovo svoje zadovoljstvo vidno manifestovali.

256. sastanak 10. aprila. Frekven. 76.16%. Za našeg delegata za III. distriktnu konferenciju u Ljubljani izabran je budući naš predsjednik brat Dr. Boski, a za njegovog zamenika tajnik brat Roth. Na ovoj distriktnoj konferenciji zastupaće naš klub i potpredsjednik brat Dr. Pavlović kao poluzvaničan delegat. — Naš je klub pristupio kao član utemeljitelj s prilogom od Din 500.— u članstvo Udruženja svršenih djaka Trgovačke akademije u Subotici. — Našega mladoga šticićenika Mezey-a smestili smo u Zagrebu u konvikt Bl. Krizina radi nastavka njegovih muzičkih studija. — Brat Dr. Pavlović podnosi nam iscrpan referat u svom boravku u Timisoari, kojom je prilikom posetio tamošnji klub, s kojim od ranije stojimo u bratskim odnosima. Braća iz Timisoare obećala su da će nas uskoro posetiti.

257. sastanak 17. aprila. Frekven. 76.16%. Iz podnešenog tajničkog referata vidi se, da smo odgovorili bratu Ostoviću (Zagreb) u pogledu nove stilizacije rotarskih ciljeva, a isto tako, da smo bratu guverneru priposlali sve tražene podatke o našem klubu, koji su mu potrebni za referat na distriktnoj konferenciji u Ljubljani. — Bratu Sabothu (Maribor) priposlali smo zatraženi referat u pogledu međunarodnog služenja i upoznali ga tim referatom s našim naporima, koje smo uložili za oživotvorenje izgradnje jugoslavenskog dela interkontinentalne automobilske ceste Calais—Subotica—Beograd—Istanbul—Calcuta.

258. sastanak 24. aprila. Frekven. 76.16%. Brata predsednika Dra Martinisa posetio je rotar Guido Jakapfy, sekretar R. C. Szolnok, Madjarska, i zamolio ga, da našoj braći iz-

ruči pozdrave ovoga kluba. — Pozdrave pismeno uzvraćamo. — Naš klub stupio je u članstvo bakrenog kola ovdašnjeg Dobrovoljnog vatrogasnog društva. — Brat Piliš iznosi u duhovitom referatu svoje utiske sa sastanka bratskog kluba u Vukovaru od 15. o. mes., kojem je prisustvovao u isto vreme, kada je brat guverner dao ovom klubu nagradu za najbolju frekvencu u rotarskoj god. 1935/36. Brat tajnik Roth podnosi stručan i dokumentovan referat o poreskim pitanjima. Po ovom se razvila debata, u kojoj je učestvovala većina braće.



✱

R. C. S U Š A K

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Park Hotel

249. sastanak 3. aprila. Frekvencija 76 %. Obzirom na to da je to bio poslednji sastanak pod vidnim znakom pijeteta za Blaženopčivšim Kraljem, predsedavajući brat potpredsednik određuje 1 minutu šutnje, iza čega komemorira uspomenu na Velikoga Kralja sa nekoliko toplih reči kličući Mu „Slava“, što sva braća stojeći popraćuju. Iza toga brat V. Car, sa mnogo zanosa i profinjenim i samo njemu svojstvenim stilom, veliča uspomenu na Velikoga Pokojnika, pročitavši nam nekoliko svojih crtica iz junačkog života Kralja Ujedinitelja, što je svu braću neobično i do suza ganulo, na čemu mu se predsedavajući najtoplije zahvaljuje. Brat Đivović iznosi nekoliko crtica iz željezničko-mašinske struke (o novom rekordu brzine parne lokomotive).

250. sastanak 10. aprila. Frekvencija 84 %. Pitanje puta na konferenciju u Veneciju i njegovo proučavanje obzirom na poseban parobrod, poverava se bratu Dru Bonetiću. Iza toga brat predsednik toplim rečima ističe svu brigu i nastojanja brata Đ. Ružića, za vreme njegova predsednikovanja u gradskoj opštini, o napretku i dobrobiti grada Sušaka, koji je naročito pod njegovom upravom procvao i uznapredovao, u vrlo kratkom vremenu, do zamernog uspeha i razvitka, duboko žaleći što je brat Đ. Ružić bio prisiljen da podnese ostavku na tom položaju, koja je ostavila težak dojam kod sveg naprednog i rodoljubivog građanstva koje žali njegov

odlazak s mesta predsednika gradske opštine. U ime sve braće i on izriče žaljenje nad tom ostavkom u nadi da će se ova ostavka i na nadležnom mestu još požaliti. Brat Bogumil Antić održaje svoj 5-minutni referat „O tekstilnoj industriji.“ Nato brat predsednik saopštava da je anonimni brat podario klubu 1000 Din, na čemu mu se najtoplije i najsrdačnije zahvaljuje u ime celoga kluba.

251. sastanak 17. aprila. Frekvencija 88 %. Brat Rihtman nam izručuje pozdrave brata Naglasa, kao i njegova saopštenja odnosno izgradnje auto-cesta Ljubljana—Sušak. Brat Dr. V. Ružić izveštava o pripremama za put u Ljubljanu, dajući nam detaljne upute. Iza toga brat Prikril održaje svoje predavanje „O regulatornoj osnovi grada Sušaka“, upoznavajući nas s raznim zanimivostima koje nam dosad nisu bile poznate. Nažalost, radi poodmaklog vremena, nije nam mogao to predavanje održati u onom opsegu i na način, kako to sama tema zaslužuje, već ga je morao prekinuti uz obećanje da će nam na jednom od narednih sastanaka izneti još neke interesantne podatke te osnove.

252. sastanak 24. aprila. Frekvencija 76 %. Brat Dr. Ružić izveštava o pripremama za put u Ljubljanu, kao i o iznajmljenju posebnog broda za put u Veneciju, našto se čita poziv bratskog kluba Karlovac na proslavu svečane predaje chartera 11. maja o. g., kao i poziv II. plan. puka na proslavu pukovske slave 30. aprila o. g. Iza toga brat N. Bolf održaje svoj 5-minutni referat iz zvanja „O drvnoj trgovini“, a za njim brat barun M. Turković predavanje „O zadrugama“, obradivši temu o toj staroj slavenskoj ustanovi vrlo temeljito i stručno. Iza predavanja razvila se živa diskusija u kojoj je učestvovala većina braće.



✱

R. C. Š I B E N I K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.30
Hotel Krka

102. sastanak 4. aprila. Frekven. 58.82 %.
103. sastanak 11. aprila. Frekven. 88.23 %.
104. sastanak 18. aprila. Frekven. 58.82 %.
105. sastanak 25. aprila. Frekven. 76.47 %.



R. C. V A R A Ž D I N

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Grand Hotel Novak

232. sastanak 1. marta. Frekvencija 72.73%.

233. sastanak 8. marta. Frekvencija 59.09%.

234. sastanak 15. marta. Frekvencija 77.27%.

235. sastanak 22. marta. Frekvencija 77.27%.

236. sastanak 29. marta. Frekvencija 81.82%.

Život našega kluba u martu bio je karakteriziran intenzivnijim unutarnjim radom. Na prvom sastanku oživjesmo sjećanje na osnivača našega pokreta povodom 30-godišnjice osnutka prvoga kluba, a k tomu dodje i raščišćenje pojma „rotarski internacionalizam“. — Na drugom je sastanku održao predavanje brat Kauf o temi: „Paralela izvršenih zakonskih mjera za sanaciju novčarstva kod nas prema nekim drugim državama.“ Vrlo informativno predavanje prikazalo je cio problem tako jasno, te je svatko uvidio svu težinu dosadanjih propusta naših mjerodavnih faktora. — Treći je sastanak bio spojen s glavnom skupštinom, koja je svoj braći dala pregled rada u klubu u minuloj godini, pregled rezultata, s kojima — premda su skromni u izvjesnim smjerovima — možemo biti zadovoljni. Sav četvrti sastanak bio je namijenjen upoznavanju života u velikom rotarskom svijetu. — Peti nam je sastanak u veoma zanimljivom predavanju brata Ing. Leskovara pokazao čarobne perspektive u buduću život, sav u znaku elektricitete, ali i sve teškoće na koje nužno, a često i bez potrebe, zbog kratkovidnosti, sebičnosti i nerazumijevanja, nailazi elektrifikacija naše zemlje, sadanju njezinu fazu i samu po sebi i u odnosu prema naprednijim evropskim zemljama. K tomu treba da spomenemo još i to, da je 30. marta jedanaest članova našega kluba s tri dame posjetilo R. C. Zagreb na njegovom 300-tom sastanku.

237. sastanak 5. aprila. Frekven. 80.95%.

238. sastanak 12. aprila. Frekven. 66.67%.

239. sastanak 26. aprila. Frekven. 80.95%.

U aprilu održana su tri sastanka našega kluba, koja su bila namijenjena upoznavanju života i rada u klubovima, s kojima izmjenjujemo sedmične izvještaje. U početku mjeseca zadesi nas gubitak istupom brata L. Žirovčića. — Na drugom sastanku održano bi opet jedno predavanje iz područja služenja u zva-

nju. Brat Ing. Ostojić održao je predavanje: „Organizacija naših željeznica.“ Prikazavši administrativnu organizaciju, pružio je veoma zanimljive podatke o dužinama naših pruga, troškovima uzdržavanja, o osobnom i robnom prometu u g. 1934., pa o bolesničkom fondu saobraćajnog osoblja i još o drugim instruktivnim stranama ove saobraćajne ustanove. Sama tema po sebi već je zanimljiva, a živahan i interesantan način izlaganja još je potencirao interes braće do maksimuma, pa je predavač bio srdačno akklamiran u znak iskrene zahvalnosti slušača. Posljednji sastanak bio je namijenjen upoznavanju rada naročito u klubovima susjednih distrikta.



R. C. V U K O V A R

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 19.30
Grand Hotel

133. sastanak 1. aprila. Frekvencija 95%. Prigovara se izračunavanju frekvencije R. C. Pančevo, te je odlučeno tražiti razjašnjenje. Pretsednik moli braću, da u što većem broju prisustvuju distriktnoj konferenciji. Čita se predavanje brata Saltera, kontraadmirala u p., „O engleskoj mornarici“. Preostali deo sastanka posvećen je dogovoru radi dočeka brata guvernera.

134. sastanak 8. aprila. Frekvencija 95%. Da bi se boravak brata guvernera što dostojnije i svečanije proslavio, odlučeno je, da će veći deo braće prisustvovati sastanku bratskog kluba Osijek u nedelju 15. aprila, to više što će se narednog dana, t. j. u ponedjeljak, braća iz Osijeka odužiti nama, te će prisustvovati sastanku u Vukovaru, da tako i sa svoje strane uzveličaju boravak brata guvernera u Vukovaru. Brat Marković drži predavanje o „Biologiji muža i žene“.

135. sastanak 15. aprila. Frekvencija 95%. Tom sastanku prisustvuje brat guverner, 12 braće iz R. C. Osijek, brat Piliš od R. C. Subotica i 1 gost nerotar. Ovaj sastanak posvećen je bratu guverneru, a kao što nam naš guverner uvek drugarstvo stavlja na srce, tako je taj sastanak isključivo i posvećen drugarstvu. Nakon mnogih lepih pozdravnih i inih govora, razvilo se nadasve srdačno i istinsko bratsko raspoloženje, te je svima bilo

žao da je noć tako kratka. Bratu guverneru zahvalni smo na ovoj poseti, a svima će ovaj sastanak ostati u ugodnoj uspomeni.

136. sastanak 30. aprila. Frekvencija 95 %. Brat pretsednik, a osobito brat Funtak daju tačne izveštaje o distriktnoj konferenciji, koja je tako dobro uspela. Sva braća, koja nisu prisustvovala distriktnoj konferenciji, mogla su iz iscrpnog i tačnog izveštaja brata Funtaka dobiti jasnu sliku o radu ove konferencije.



R. C. Z A G R E B

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Esplanade

301. sastanak 1. aprila. Frekvencija 76 %. Radi proslave 300-tog sastanka održan je redoviti sastanak prema zaključku kluba dne 30. marta o. g. Na proslavi bili su medju gostima načelnik grada Zagreba g. Rudolf Erber sa gospodjom, francuski konzul g. Garreau sa gospodjom, francuski vicekonzul g. Radenac, švicarski konzularni atašej g. Dr. Tröndle, g. Dr. Želimir Mažuranić, ministar u penziji, g. Joža Kljaković, profesor umjetničke akademije i g. Dr. Viljem Krejči, guverner 77. distrikta. Brzozjavne pozdrave primili smo od mnogo klubova, dok su susjedni klubovi bili zastupani u velikom broju. Za vrijeme večere pozdravio je brat pretsjednik goste i prisutne rotare, a iza večere održan je redoviti program. Mjesto predavanja brat pretsjednik Pavle Ostović u vrlo lijepom govoru prikazuje prisutnim gostima ciljeve i zadatke rotarstva. Iza oficijelnog programa razvila se je vrlo animirana zabava. — Premda je redovni sastanak bio premješten od ponedjeljka na subotu prije toga, ipak je u ponedjeljak dne 1. aprila održan sastanak u Hotelu Esplanade, na kojemu je lijepi broj braće prisustvovao, koji su u ugodnom razgovoru proveli nekoliko sati, jer zvaničnog programa nije bilo.

302. sastanak 8. aprila. Frekvencija 78 %. Gosti rotari: Dr. Mihovil Abramić, R. C. Split, M. Rosenfeld, R. C. Subotica. Gost nerotar direktor g. Rhein, Paris. Brat pretsjednik izvješćuje o sjednici upravnog odbora, a medju ostalim da se je kandidat našeg kluba za

novog guvernera, brat Dr. Jozo Poduje, odrekao kandidature i to iz razloga, što mu uslijed neodloživih poslova nije moguće da putuje u Mexico-City, kuda bi, ako bi eventualno bio izabran za predloženika za distriktnog guvernera, morao da putuje na konvent Rotary International. Iza referata brata tajnika izvješćuje brat pretsjednik da će francuski rotari posjetiti Dubrovnik poslije konferencije u Veneciji, t. j. dne 20. septembra. Odluku o eventualnom sastanku francuskih i naših rotara u Dubrovniku donijet će novi guverner. Brat prof. Čalogović izvješćuje o pitanju „Promjene šest rotarskih ciljeva.“ Tumači mišljenje za i protiv promjene ciljeva, a zatim se osvrće na diskusiju toga pitanja u Rotary Clubu Split, koji je na predlog rotara Ing. Mardešića predložio novu stilizaciju ciljeva, te ju nadopunjenu po bratu Dru Stangeru prihvatio i uputio guverneru. Predlog brata prof. Čalogovića da se i R. C. Zagreb izjavi za promjenu, ne upuštajući se u iznašanje nove stilizacije ciljeva, klub prihvata.

303. sastanak 15. aprila. Frekvencija 64 %. Gosti rotari: Gaja I. Gračanin, R. C. Novi Sad, Niko Badovinac, R. C. Karlovac. Iza pozdrava gostiju po bratu pretsjedniku i izvještaja brata tajnika o pošti izvješćuje brat pretsjednik o „predloženim promjenama pravila i rezolucija“, koje će biti riješavane na R. I. konventu 1935 u Mexico-City. Zaključuje se da se izabranom guverneru dadu instrukcije da on na konventu u ime našeg kluba u smislu naših zaključaka glasuje.

304. sastanak 29. aprila. Frekvencija 80 %. Gosti rotari: Dr. Voja Kujundžić, R. C. Beograd, M. Mladinov, R. C. Dubrovnik, Petar Nome, R. C. Karlovac, Gaja I. Gračanin, R. C. Novi Sad, Janko Šuster, R. C. Osijek, Kosta Popović, R. C. Skoplje, Mihajlo Patrnoić, R. C. Skoplje, Dr. J. Martinis, R. C. Subotica. Navedena braća počastili su nas danas svojim posjetom. Brat pretsjednik srdačno pozdravlja svakog gosta zasebno i naziva im dobrodošlicu. Iza tajničkog referata brat pretsjednik saopćuje da R. C. Karlovac imade dne 11. maja o. g. Charter-svečanost, a Rotary Club Banja Luka dne 18. maja o. g., dok Rotary Club Novi Sad slavi istog dana svoj 250-ti sastanak. Gost brat Gaja I. Gra-

čanin poziva braću da učestvuju na proslavi njihova 250-tog sastanka, a brat pretsjednik obećaje da će netko od naših članova prisustvovati toj svečanosti. Brat Tomljenović referira detaljno o trećoj distriktnoj konferenciji i o sastanku novoizabраних pretsjednika i tajnika. Brat pretsjednik odaje priznanje R. C. Ljubljana kao domaćinskom klubu. Organizacija bila je prvoklasna. Sve je bilo u tančine priredjeno i funkcionisalo je odlično. Čestita ljubljanskom klubu na uspjehu. Izvještava zatim da je na distriktnoj konferenciji zastupao mađjarskog počasnog komesara Dra Imre rotar Fleischl, koji je vrlo lijepim i laskavim riječima govorio o našoj zemlji i izrazio nadu da će rotarstvo doprinjeti zbliženju i boljem razumijevanju između naših zemalja. Drugi dan rotarske konferencije govorio je rotar Szekely, član R. C. Szeged, u istom smislu kao i rotar Fleischl. Mi te želje kao rotari iskreno dijelimo i nadamo se da će novoosnovani mađjarsko-jugoslaven-ski odbor mnogo tome doprinjeti.



R. C. Z E M U N

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00

Hotel Central

66. sastanak 4. априла. Фреквен. 78·26%. Претседник бр. Бикерхаузер наглашује да је тај састанак управо јубиларан, јер се 2. о. м. навршила годишњица од дана пријема нашега клуба у Р. И. — Бр. Иван Кон приказао је затим стање нашега клуба у првој години, изражавајући у овоме смислу своје највеће задовољство. — Тајник Павешаћ изнео је делатност нашега клуба за време од 1. 4. 1934 до 31. 3. 1935. Међу осталим за то време одржано је у нашем клубу 5 предавања ротарско идејних; 6 народно господарских и финансијских; 5 социјалних; 5 знанствених; 6 комуналних и 9 разних других. Наш клуб имао је 55 гости ротара и 12 неротара. 50 наших чланова посетило је братске клубове у Југославији и 1 у страној земљи. Међуклубских састанака са клубовима Југославије одржано је 5. За добротворне сврхе подељено је Дин 1000.—. Бр. Озвен Карамата одржао је предавање

о «Дужностима Ротара», у којему је изнео шта смо дужни да пружимо ротарству: посветити овом идеалу другарство и пријатељство, састајање изван седница, развијање воље за потпомагање у ротарским циљевима и уложити чврсту вољу за служење. — Бр. Павешаћ, потакнут једногодишњим јубилејем нашега клуба, упознаје браћу са једним својим личним јубилејем. Управо је данас десет година од дана када је започео радни живот у «Школској вежбаоници и штедионици Економату», коју је установу основао при Државној тргов. академији у Земуну. Ова радна школа, у коју је уложено много труда, живи и цвета. Ова наша прва установа била је семе по чијем се примеру оснивале и ницале у свима местима наше државе, а напосе тамо где су стручне школе. Задатак ове радне школе био је у почетку а остао је и данас једноставан и прост: Боља спрема, омогућити ученицима да теоријско знање практично примењују, приучити их интензивном и самосталном раду, развити смисао за штедњу, радиност и солидно пословање. Прави привредни живот пренет је у школу и у нашој вежбаоници дневно после завршених школских часова, један сат ради 30 до 40 ученика-чиновника са отприлике толиким бројем ученика-комитената. Идеализам ученика и љубав њихова за ову установу издржао је четиригодишње нападе унутрашње и спољашње. После четири године рада и живота увидело се да установа није за укидање већ напротив да је морају основати и водити све средње стручне школе.

67. састанак 11. апр. Фреквен. 73·91%. Гост неротар Хенрих Бернтсен, генерални директор Филипс а. д. По завршеном административном делу седнице брат претседник је изнео слику делатности предузећа «Филипс» у Југославији. — Госп. Бернтсен у лепом реферату описао је организацију Конгреса рентгенолога који се има одржати следећег месеца у Југославији. Затим примену рентген апарата и велике користи за друштво при његовој правилној примени. — По овоме питању саопштио је своје погледе и брат

Др. Пацак. Говорници су са интересовањем саслушани и при завршетку од све браће поздрављени.

68. састанак 18. апр. Фреквен. 70·83 %. Гости неротари: Александар Стефановић, трговац, и Хенрих Бернтсен, ген. директор «Филипс». Претседник брат Викерхаузер наглашује значај данашње седнице и весели се да можемо у нашем клубу поздравити новог члана и брата Александра Стефановића, са класификацијом «Трговина колонијалне робе». — Срдачно честита рођендан браћи Хинку

Штрајму и Тодору Махину. У име клуба честита брату Др. Ивану Бабоселцу на високом одликовању којим је почашћен од Пољске републике. — Брат гувернер у недељу присуствовао је год. скупштини Црвеног Крста у Београду и брат Др. Пацак који је извесно време провео у његовом друштву доноси свој браћи поздраве. У незваничном делу повео се разговор и обавештавање о светским привредним приликама. Референт по овоме питању био је наш гост холанђанин госп. Бернтсен.

PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SASTANCIMA

Izveštaj za mjesec april 1935

Redni broj	IME KLUBA	Broj održanih sastanaka	Prosječni broj članova	Prosječni broj prisutnih članova	Prosječni mjesečni procenat	100 % sastanaka	Primedba
1	Banjaluka	4	15·00	10·75	71·66	4	
2	Beograd	4	51·00	29·50	57·84	4	
3	Dubrovnik	4	18·00	11·50	63·89	4	
4	Karlovac	4	16·00	13·00	81·25	4	
5	Ljubljana	4	38·00	28·75	75·66	4	
6	Maribor	4	34·00	24·00	70·58	4	
7	Novi Sad	3	34·00	30·34	89·06	3	
8	Osijek	5	24·00	18·40	76·67	5	
9	Pančevo	2	25·00	22·50	90·00	2	
10	Sarajevo	3	23·00	14·33	62·31	3	
11	Skoplje	3	25·00	20·67	82·67	3	
12	Split	4	17·00	13·00	76·47	4	
13	Subotica	4	21·00	15·00	71·43	4	
14	Sušak	4	25·00	20·25	81·00	4	
15	Šibenik	4	17·00	12·00	70·59	4	
16	Varaždin	3	21·00	16·00	76·19	3	
17	Vukovar	4	20·00	19·00	95·00	4	
18	Zagreb	4	50·00	37·25	74·50	4	
19	Zemun	3	23·33	17·33	74·34	3	
Ukupno:		70	497·33	373·57	1441·11	70	
Prosječno:			26·16	19·66	75·85		

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Viljem Krejči, Ljubljana, Wolfova ulica broj 5/I.
Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani. Predstavnik Miroslav Ambrožič.



**VELEPRŽIONA KAVE
MARIO MIKULIČIĆ-RABIĆ
UVOZ KAVE I ČAJA SUŠAK**

SPEDICIJSKO
PODJETJE

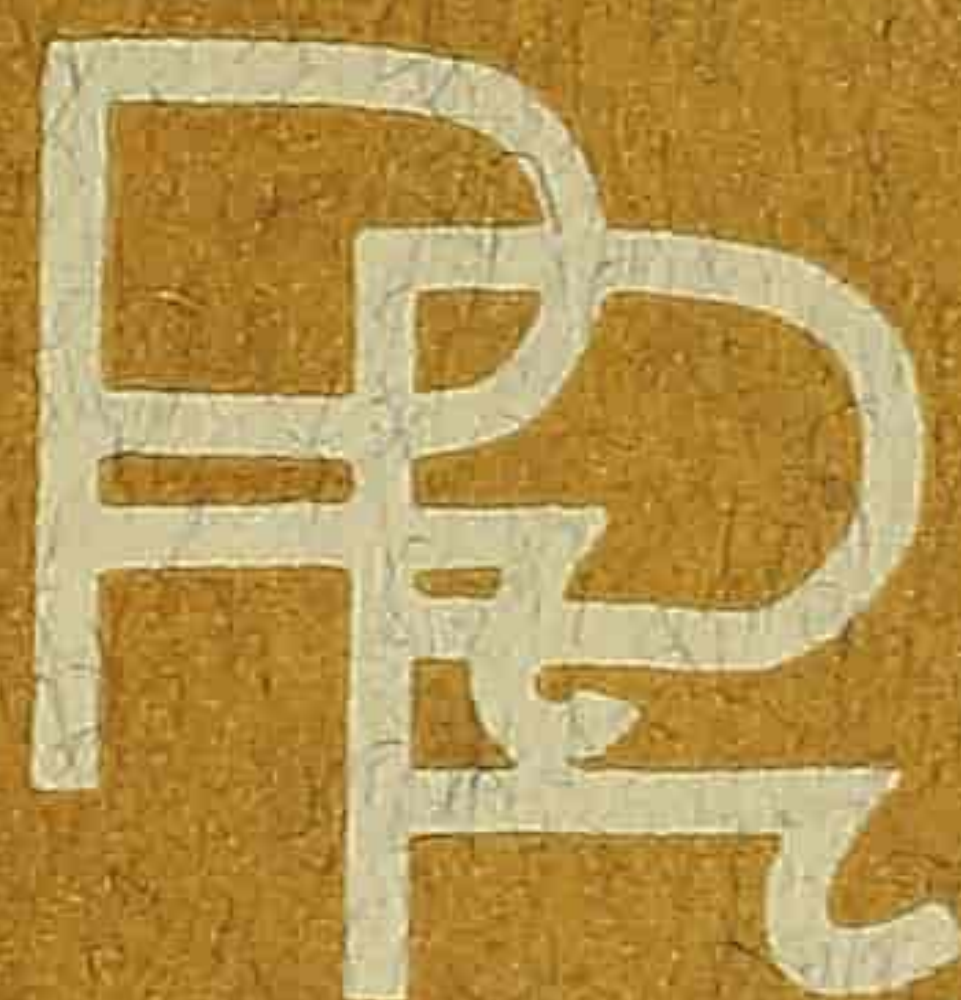
R. Ranzinger

LJUBLJANA

TELEFON

št. 20-60 in 31-60

*



Prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Mestne trošarine prosto skladišče.

Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

Modna trgovina za gospode

G. ČADEŽ

Ljubljana / Stritarjeva ulica

ima bogato zalogo

modnih novosti

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna
(osiguravajuća) banka, d. d.

LJUBLJANA

*Prpravite otroku bodočnost z
živiljenjsko zavarovalno polico!*

„Slavija“ prevzema tudi vse vrste drugih zavarovanj.
Podružnice v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in
Novem Sadu / Generalno ravnanje v Ljubljani.
Telef. št. 2176 in 2276.

*



MANUFAKTURNA
TRGOVINA

ANTON
SCHUSTER

LJUBLJANA
MESTNI TRG 25

USTANOVLJENA 1847

TOVARNA
POHIŠTVA

I. I. NAGLAS

LJUBLJANA

NAJSTARIJA TVOR-
NICA POKUĆTVA
U NAŠOJ DRŽAVI

PINTAR & LENARD - ŽELEZNIKA - MARIBOR